

Pr. Ob. v. m. 73. 184

30

1728, 2

DISSERTATIO JURIS PVBLICI INAVGVRALIS

DE

AVSTREGIS
CONVENTIONALIBVS
GANERBIORVM
NOBILITATIS IMMEDIATÆ,

five

Bon denen

Geschlechts : Erfohrnen,

QVAM

PERMISSV ILLVSTRIS JCTORVM
ORDINIS

IN ALMA ET PERANTIQVA VNIVERSITATE
ERFORDIENSI

PRO LICENTIA

SVM MOS IN VTROQVE JVRE HONORES ET PRI-
VILEGIA DOCTORALIA RITE ET LEGITIME
CAPESSENDI

IN AVDITORIO JCTORVM MAJORI HOR. CONSVET.

PVBLICÆ ERVDITORVM EXCVSSIONI SVBMITTIT

AVTOR

ELIAS FRIDERICVS HEITMANN,

ERFORDIENSIS.

DIE XXIX. MAJJI, A. M DCC XXVIII.

ERFORDIÆ, Typis GROSCHIANIS, Acad. Typogr.

DISSERTATIO IVRIS PVBLCI INAVGVRALES

DE

AVSTRERGIS
CONVENTIONIBVS
GABRIELIVM
NOBILITATIS IMMEDIATAE

live
Don d'Am

Beidliche & Historien

PERMISSU LEVSTRIS FACTORVM
ORDINIS

IN ALMA ET REVERENDA UNIVERSITATE
FERRARIENSIS

PRO LICENTIA

STIMOSI VITIORE IURE HONORES ET PRI
VLEGI DOCTORIA LAURE ET LEGITIME
GABRIELI

IN APTORIO FACTORVM MINORIVM CONSVET
TUMOR AVSTRERIS A REVERENDISSIMO SENATU
AVTOR

ELIAS FRIDERICVS HELTMANN

AVTOR
FERRARIAE
MDCCLXXII

PER-ILLVSTRI ATQVE GENEROSISSIMO
DOMINO,

DOMINO

JOH. CHRISTOPHORO

AB EBERSBERG,

DICTO

DE WEYHERS,

DOMINO IN GERSFELD, WEYHERS,
&c. &c.

SACRÆ CÆSAREÆ MAJESTATIS
CONSILIARIO ACTVALI,

NEC NON

SACRI ROMANI IMPERII LIBERÆ
ATQVE IMMEDIATÆ NOBILITATIS CIRCVLI
IN FRANCONIA, LOCI AD RHOEN ET WERRAM
CAPITANEO EQVESTRI,

DOMINO MEO PERQVAM
GRATIOSO.

V I R
PER-ILLVSTRIS AC GENERO-
SISSIME,
DOMINE PERQVAM GRATIOSE.

X quo munere Præfecti apud
Per-Illustres Dnn. Ganerbios
de Boineburg in Lengsfeld de-
fungenti, tam felici esse licuit,
ut PER-ILLVSTREM TVAM EX-
CELLENTIAM debita cum observantia compel-
landi, imo non neglecta tamen decenti submis-
sione, de rebus ad jurisprudentiam non Publi-
cam modo, sed Civilem etiam & Feudalem im-
pri-

primis pertinentes, cum PER-ILLVSTRI T. EX-
CELL. sermones serendi, occasio daretur, an-
ceps sæpius hæsi, an magis mihi demiranda sit
Summa Humanitas, an verò vere Excellen-
tissima EXCELLENTIÆ TVÆ Eruditio. Imme-
diati nostratis Imperii Nobiles utut majori ex
parte saga potius quam toga inclarescere con-
sueverit, non adeo raro tamen fit, ut nonnulli
eorundem non solum Furi Publico, sed etiam
Civili haud levem impendant operam; ast in
Equestris Ordinis Viro tantis præsertim aliis
summis resplendente dignitatibus, ut reliquos
inter æque præfulgeat, ac inter ignes Luna
minores, deprehendisse, in intimos Jurispru-
dentia Civili recessus penetrasse, Leges non
solum sed & DDrum varias sententias atque
opiniones eorumque rationes in numero ha-
bere, id quidem non potuit non me in stupo-
rem rapere, cum nusquam usquam tale quid
observaverim, & vix decimum quemque ipso-
rum Furis Professorum publicorum eousque
pervenisse credendum sit. Non dubito tamen

haud paucos fore, quibus hoc elogio non tam
veritati, quam adulationi litasse videbor, cum
id vitii hoc nostro praesertim seculo sat commu-
ne sit cacoëthes, adeo, ut si vel sexcenties, me
ab illo satis alienum contestarer, satis exi-
guam tamen, si modo ullam fidem inventurus
essem, cum tales protestationes etiam ipsis adu-
latoribus satis sint solennes: hinc rogatos obnixè
velim, qui ulla hac de re suspitione laborant, ut
ipsum VIRVM hunc PER-ILLVSTREM suscepto Gers-
feldiam itinere, si placet convenient, n̄ enim
Ipsam virum quasi Corpus Juris, imo vivam
quasi Juris bibliothecam revera deprehen-
dent, me itineris sumtus ex asse repensurum es-
se publice spondeo. Praesertim autem quod Or-
dinis Equestris statum, jura atq̄ privilegia con-
cernit, ex T. EXCELL. harum rerum intima co-
gnitione plane abundantis doctissimis discurs-
ibus ea addiscere mihi earundem parum satis
gnaro licuit, quas aliunde vix ac forte ne vix
quidem possibile fuisset. Et hoc ipsum ansam de-
dit dissertationi huicce meae inaugurali, de cu-
jus

*jus argumento alias forsanne somniaſſem qui-
dem. Iſa igitur æquitas atque juſtitia poſtu-
lavit, ut eandem TIBI VIR PER-ILLVSTRIS ET
EXCELLENTISS. ea qua par eſt obſervantia of-
ferrem, imprimis cum haud dedignatus fue-
ris, abſentem etiam atque hic commorantem de
pluribus rebus huc pertinentibus rogatu meo
me inſtruere, quam Benevolentiam ſingula-
rem ut publice hic deprædicarem, grataque
mente agnoſcerem utique mearum partium du-
xi. Accipe igitur VIR PER-ILLVSTR. ET EX-
CELLENTISS. hanc meam elaborationem levi-
denſem & patere ut a ſplendidiffimo Nomine
Tuo lumen ſibi foeneretur hoc qualecunque in-
augurale ſpecimen, quo alioquin id plane cari-
turum eſſet. Cumque certiffimus ſim, me magis
idoneum harum rerum Judicem reperiundum
haud fuiſſe, quam T. PER-ILLVSTR. EXCELLEN-
TIAM, ſiquidem EA non ſolum per longam ſa-
tis annorum ſeriem Capitanei Equeſtris mu-
nere laudatiſſime functa fuerit, utpote quam
pluribus vicibus, ternis quibusve annis, ut mo-
ris*

ris est, instituta electione, in eodem confirma-
ta & etiamnum idem cum applausu exornans,
insuperque apud certam cujusdam Ganerbio-
rum familiam Austregalis Judicis muniis
defuncta, unde non potuit non edecumata E-
questris Ordinis rerum scientia enasci, hinc
ea qua decet submissione peto, ut Tibi placeat,
quos commisi forsan errores, emendare & me
ulteriori harum rerum perfundere luce. Coete-
rum votorum summa meorum est, ut supre-
mum Numen PER-ILLSTR. T. EXCELLENT. tot
superesse annos jubeat, quot omnes queis sum-
ma Tua merita innotuere, exoptant, quod si
fiat, Nestoream T. PER-ILLVSTR. EXCELL. su-
peraturam esse ætatem nullus dubitat, qui ul-
teriori immeritæ quantumvis benevolentia at-
que Patrocinio se quam humillime commendat

VIR PER-ILLVSTRIS AC EXCELLENTISSIME,

Illustrissimi ac vere Excellentissimi
NOMINIS TVI

devotissimus Cultor

E. F. HEITMANN.

CONSPECTVS HVJVS DISSERTATIONIS
INAUGVRALIS.

- §. 1. In quavis hominum societate, opus est ut orta controversie vel amabili compositione vel autoritate Judicis aut per arbitrium terminentur. (sio.
- §. 2. Ganerbinatum origo & occasio.
- §. 3. Quenam de Ganerbinatu Scripta publica prodierint.
- §. 4. Vocabuli Gan-Erben Etymologia.
- §. 5. Cur pacta Ganerbrica juramento confirmari soleant, item quenam Lex receptionis in Familia Boineburgica observetur.
- §. 6. Scripta nonnulla de variis Austregarum speciebus indicantur.
- §. 7. Vocis Austregarum Etymologia.
- §. 8. Ad quodnam tempus origo Austregarum & quidem conventionalium referenda.
- §. 9. Austregæ legales haud paulo sunt recentiores.
- §. 10. Occasio instituendi Austregas legales.
- §. 11. Nobilitum Imperii Immediatorum Consideratio.
- §. 12. Eorundem in tres Circulos & cujusque horum in certos districtus Orte appellatos divisio.
- §. 13. Immediata Imper. Nobilitas licet non sit status Imperii, nihilominus foro Austregarum gaudet.
- §. 14. Austregarum Ganerbinatum definitio.
- §. 15. Unde hi Austregæ conventionales audiant.
- §. 16. Divisiones eorum.
- §. 17. Quinam habiles sint ad Austregas constituendos.
- §. 18. Ganerbii immediati possunt Austregas convent. tanquam Judices primæ instantiæ sibi constituere,
- §. 19. Licet superiorat. territorialem, quæ tamen ipsis omnibus perperam denegatur, non habeant.
- §. 20. Austregales personæ ad officium Judicis habiles esse debent.
- §. 21. Modus eligendi Austregas est varius, ubi de electione in certorum.
- §. 22. Modus eligendi Austregas certos, & quidem primus, ubi tantum Seniores familia eligunt.
- §. 23. Secundus modus ubi omnes Ganerbii eligunt in Illustri fam. mil. Boineburg. usitatus.
- §. 24. In electione Austregarum convent. valent, ut alias, vota majora, quæ tamen debent esse certa.
- §. 25. An Minores quoque & filii familias, aliive, qui nondum bona propria possident in electione Austregarum voto gaudeant.
- §. 26. Tertius modus eligendi Austregas per sortem, qui in Pacto familie de Geysso & Weobmar præscribitur.

- §. 27. An Imperatoris consensus ad Austregas conventionales sit necessarius, cuius questionis a Dn. Schöpffio negativa defenditur.
- §. 28. Que hic redarguitur, & simul sententia Celeb. Waldschmidii sub examen revocatur.
- §. 29. Pacta Ganerbica, in quibus Austrega conventionales constituuntur, omnino confirmatione Casarea opus habere ostenditur.
- §. 30. Effectus electorum & confirmatorum Austregarum convent.
- §. 31. De causis que ad iudicium hoc Austregale pertinent.
- §. 32. Venditio & oppignoratio bonorum Ganerbicorum in extraneum non est permessa, & si inter Ganerbios litis de hac re oriatur, Austrege pretium determinant.
- §. 33. Huc pertinet etiam correctio Ganerbiorum prodigorum vel eorumdem filiarum degenerum.
- §. 34. Etiam, si Ganerbii contra eorum officiales gravamen habeant, non possunt esse iudices in propria causa.
- §. 35. Et, si de collatione officiorum communium non convenire possunt, Austrege litem componunt.
- §. 36. An iurisdictio criminalis ad Austregas pertineat, & cuiam haec in Nobiles immediat. competat.
- §. 37. Resutatur Dn. Estor & Struwe, de praetensa iurisdictioe criminali Episcopi Herbipolensis in Nobil. immediat.
- §. 38. Potius a Nobilitate immediata & summo iudicio aulico defenditur. iurisdictioem criminalem Imperatori privative competere.
- §. 39. Nonnulli DD. statuunt cognitionem criminalium ad Austregas conventionales spectari, etiam Pacta Ganerbica allegantur, in quibus Ganerbii cognitioni Austregar. in criminal. sibi submiserint.
- §. 40. Statuitur iurisdictioem criminalem ad Austregas convent. proprie non spectare.
- §. 41. An causa matrimoniales ad Austregas pertineant?
- §. 42. An feudales?
- §. 43. & 44. A Senioribus familia sententia est amicabilem compositio.
- §. 45. Quod etiam iudices Austregales observare debent.
- §. 46. Eorum modus procedendi.
- §. 47. An à sententia Austregarum appellari possit.
- §. 48. Si appellationi renunciatum sit.
- §. 49. Quid in pactis Ganerbicis hac de re dispositum, quorum nonnulla non solum, sed etiam conclusio iudicii aulici allegantur.
- §. 50. Renunciatio appellationis non semper attenditur, etiam non semper tuta est.
- §. 51. De executione sententia Austregalis.
- §. 52. An Austrege conventionales Ganerbii utiles & necessarii sint.
- §. 53. Concluditur hoc neque utile neque necessarios, potius illis magis consultum esse, si instantia Equestris ordinaria usantur.

DISSERTATIONIS INAUGVRALIS
DE AVSTREGIS CONVENTIO-
NALIBVS GANERBIORVM NOBILI-
TATIS IMMEDIATÆ,

sive
Von denen Geschlechts-*Erkobernen.*

§. I.

Vlla Societas omnibus numeris per-
fecta & nulla tam durabilis & con-
stans est hominum amicitia (nam
fratrum quoque gratia rara) quin
socii communionem inter se habentes
sibi invicem diffidant & exinde
diffidiæ rixæque oriuntur, nam insita
dicit SALLVSTIVS est mortalibus natura, recentem
aliorum felicitatem ægris oculis introspicere. Et quam-
vis detur regio omnis veneni expers, utpote de qua fe-
licitate Insula Creta hodie Candia dicta, gloriatur, haud
tamen licet invenire Rempubicam in qua non invidia &
con-

A 2

con-

contentiones oriantur, & hoc maxime in communionibus contingit, naturæ enim quasi perversæ vitium est, ut rerum communio in hominibus discordiam excitet. *L. 77. ff. §. 20. de Legat. 2. L. 2. C. quando § quibus quarta pars debetur.* Discordia autem vastitatem, solitudinem, orbitatem, agris, oppidis, regnis adfert. *P. Æmil. l. 3.* idcirco nulla subsistere posset Societas vel communitio, nisi inter Socios ortæ multoties irreconciliabiles controversiæ, aut per amicabilem compositionem conjunctorum vel amicorum, aut per sententiam & auctoritatem Judicis, aut per laudum Arbitrorum commissariorum terminarentur.

§. II.

Ganerbinatus castrorum sunt Societates & communionibus cum aliis communionibus eandem originem habentes, ideoque etiam leges eorum communes ex communionum natura nec non societatum regulis petendæ, *KYLLINGER de Ganerb. Castror. Disc. §. 7. 11.* & per consequens ejusmodi Ganerbinatus omnibus istis incommodis, quæ aliis societatibus communia sunt, obnoxios esse, manifestum est, nam humana imbecillitas vel potius hominum perversi mores atque turbulenta ingenia, quorum maximus semper reperitur numerus, etiam inter Ganerbios sæpissime caput extollunt, quæ maximis contentionibus & turbis publicis occasionem præbere possent. Cum autem in castris Ganerbicis nullum præstantius sit remedium eadem conservandi atque defendendi, quam dominorum concordia, eadem vero pessundandi atque evertendi nullum præsentius malum sit discordia, igitur
Ganer-

Ganerbiū praevidentes lites atque contentiones in tali
communione inevitabiles futuros, atque ex dictamine
rectae rationis edocti, quod, ubi iudicia deficiant, in-
cipiat bellum, melius ipsis prospectum esse putarunt,
si certos iudices conventionales constituerent, coram
quibus exortae controversiae, si inter ipsos Ganerbios
amicabili compositione terminari nequirent, brevi
manu sopiri & societatis atque amicitiae vinculum eo
melius conservari possit.

§. III.

De Ganerbinatu jamdum varia prodierunt scripta
& inter alia Dn. de DALWICK sub praesidio Excell. Dn.
WALDSCHMIDII, Marpurgi anno 1725. elegantissi-
mam Dissertationem de Pactis Ganerbinatum publica-
vit, in cuius §. 2. Authores qui de hoc nondum satis ex-
cussio & ad liquidum perducto argumento scripserunt
recensentur, ad quos etiam B. L. remitto. Novissime
etiam prae laudatus WALDSCHMID, in Novellis litera-
riis Lipsiensibus, *Syntagma Juris Ganerbici* in tres par-
tes divisum, quarum I. Comm. de Ganerbiis castro-
rum eorumque pactis, II. JOH. W. KYLLINGERI Tr.
de Ganerbiis castrorum sive Arcium pluribus commu-
nium Condominis Disc. XIX. III. Varia hujus argu-
menti scripta alia sparsim collecta, exhibebit, futuris
nundinis autumnalibus proditurum promisit.

§. IV.

Cum vero Pacta Ganerbica fundamentum sint
Austregarum harum conventionalium, de illis etiam
nonnulla erunt praemittenda. Quod autem onoma-
tologiam spectat, communiter quidem sentiunt, voca-
bulum

bulum *Gan* idem significare ac *Gemein*, sed citra quod
 puto probabilitatem, cum in *Recessibus Imperii* nempe
 in *Erklärung des Land-Friedens de anno 1500. §. wieder
 der Gan-Erben Schloß*, item *Ordnung des Land-
 Friedens zu Worms de anno 1521.* & aliis vetustissimis
 documentis non raro legatur *Gemeine Gan-Erben*, ita
 ut stante prædicto significatu tautologiae ante memor-
 rata monumenta manifestæ accusanda forent, quod vix
 admitti potest; longe verosimilius mihi videtur, priscum
 illud *Gan* idem esse ac *Gegen & Gan-Erben* denotare
 mutuos sibi invicem hæredes, condominos. Insuper
 etiam vocabulum *Gan* majorem longe convenientiam
 habet cum voce *Gegen* quam cum vocabulo *Gemein*:
 licet si fatendum quod res est, nemo forsitan certo satis
 determinare valeat significationem veteris hujus di-
 ctionis Saxonicae *Gan*, nec enim significatio ejus quam
 in lingua Belgica obtinet, qua nimirum ambulare,
 venire, gehen, denotat, & quam nonnulli hic locum
 habere posse putant, satis accommoda videtur. *Gan-
 Erben Häuser oder Schlöffer*, autem signant nobilium
 familiis communes, quo sensu etiam in *Recessibus Impe-
 rij*, ut *Ord. de pace publica, Erklärung des Land-Friedens,
 Ord. Cameral.* &c. passim legitur, & pacta quæ singuli
Ganerbii defensionis & successione gratia, inter se con-
 ficiunt, Pacta *Ganerbica* Familiarum nominantur, nam
 ejusmodi pacta, tristissimis illis magni interregni & id
 insequentibus temporibus, Nobiles & Illustres eum in
 finem inivere, ut conjunctis viribus contra vim atque
 incurfiones hostium & latronum in castris communi-
 bus ideo extractis se defenderent, insimul etiam con-
 ven-

ventum fuit, ut vi hujus societatis ac confederationis
 familiae sic sociatae sibi invicem succederent. SCHWED.
Inrod. in Jus Publ. P. Spec. Sect. 2. c. 18. §. 6. Equidem
 BESOLD. *Theaur. Pract. voc. Gan-Erben* / WEHNER.
Observ. pract. ead. voc. LYNCKER. Dissert. de Ganerbinat.
 §. 2. & communiter alii, pacti Ganerbici nomen etiam
 pactis de mutua solum vel principaliter defensione ini-
 tis tribuunt, sed perperam plane ut videtur, vocabu-
 lum *Erbe* enim liquido satis indicat, pactum Ganerbi-
 cum involvere necessario debere mutuam successio-
 nem. Et quamvis dudum diffidationes & jus armatum
 vi pacis publicae a Maximil. I. conditae cessent, atta-
 men adhuc hodie ejusmodi pacta Ganerbica conser-
 vationis familiae atque successionis gratia componun-
 tur. Exempli loco potest esse pactum Ganerbicum il-
 lustris familiae de BOINEBURG in LENGSELD anno
 1698. d. 26. Julii & pactum familiae Dominorum de
 GEISO & WECHMAR in ROSDORFF anno 1711. d. 15.
 Mart. conditum. Hinc nullum dubium est, quin haec
 pacta in favorem & conservationem familiarum inita,
 quippe quae omni jure probantur, DONAVER *Consil.*
 105. n. 25. & omni favore digna, *ibid.* n. 108. valere de-
 bent, nam generaliter verum esse dicit KYLLINGER,
 posse eos qui Ganerbinatum habeant in castro aliquo,
 quascunque leges dicere societati suae, modo non ta-
 les sint, quas leges publicae fieri prohibeant, quaeve
 quid ex publica lege corrumpant. *Disc.* 12. n. 3. Et pa-
 cta statuta constitutionesque gentilitiae, receptae ap-
 probataeque sunt, partim ob dignitates familiarum &
 augmentum imperii, partim etiam ob pacem subdito-
 rum,

rum, eorumque diffensionem evitandam, quorum interest, ne alienis dominiis subiciantur, cum satis foret lugubre & deplorandum, videre antiqua Majorum prædia & castra una cum subditis ad manus pervenire extraneas. STVCK. P. I. *Conf. l. n. 41.*

§. V.

Ut etiam hæc pacta eo firmiora & durabiliora existant, Ganerbii ea juramento confirmare solent, & hoc jusjurandum semper usitatissimum, obstagiorumque ante *Ord. Polit. de anno 1577.* ad confirmandas conventiones publicas & privatas frequentissimum per universam Germaniam fuisse usum, probat *Cl. WALD-SCHMID. alleg. Disp. §. 19.* id quod etiam ex antiquarum & recentium conventionum tabulis manifestum, & ideo nullus ex Ganerbiorum filiis in numerum Ganerbiorum recipitur, nisi certum annorum numerum in pacto Familiæ determinatum impleverit, juramentumque præstiterit, cujusmodi actui ipse aliquoties interfuit, in Familia nimirum *BOINEBURGICA*, ubi hæc observabatur lex receptionis, ut legitimam ætatem adeptus Ganerbinatus Candidatus, desiderium suum, datus ad Seniores Familiæ litteris, aperiret, deinde certus determinaretur terminus, in quo in præsentia omnium Ganerbiorum, prælecto ipsi pacto familiæ, formulaque juramenti, juraret & promitteret, se omnia contenta istius pacti sancte servaturum.

§. VI.

Priusquam autem ulterius progrediamur, quædam etiam de Austregis erunt dicenda. Notum quidem de hac quoque materia, & præsertim qui hanc in genere tracta-

tractaverunt, non exiguum scriptorum numerum ex-
 tare, qui in alia *Cl. WALDSCHMIDII Dissertatione anno*
1716. de Sacr. Rom. Germ. Imper. Comitum Austregis, von
Reichs-Gräflichen Austragen (quam solertissimus re-
 rum ad Jus publicum spectantium scriptor *Dn. LVNI-*
GIVS in Thesuro Juris derer Grafen und Herren exhi-
 bet) §. I. partim indignantur, quibus merito addendi
 sequentes, nimirum *Cl. SCHÖEPFFII Disputatio de Ar-*
bitris necessariis cumprimis Austregis conventionalibus &
Testamentariis, Tubingæ 1724. HVLSII Disputat. de Austre-
gis Reipubl. Norinbergensis, Altorfi 1722. SCHROETERI
de Austregis conventionalibus Serenissime Domus Saxonie,
Jenæ 1720. habita. Nullus tamen dubito quin spicile-
 gium relictum sit, præsertim intuitu specialiorum quo-
 rundam capitum, Ganerbiorum Austregas concernen-
 tium, & ejusmodi observationum quas ex praxi hauri-
 re licuit.

§. VII.

Vocem Austregarum nihil aliud denotare quam
 Germanorum Austräge & ab hac formatam esse, hanc-
 que a verbo austragen derivari, idemque significare ac
 componere, decidere, definire, die unter einander haben
 de Streitungen rechtlich austragen/ id ex Juris publici & re-
 rum Cameralium Commentatoribus satis cognitum
 est, quemadmodum etiam ex *BLVMII Process. Cam. tit.*
27. n. 4. homonymia hujus vocis patet, confer. SCHRÖ-
TERI Diss. de Austr. convent. Ser. Domus Sax. c. 1. §. 2. & 3.
 In hac vero mea Dissertatione hanc vocem tam pro
 Judice quam Judicio Austregali sumi, ex sequentibus
 manifestum erit.

B

§. VIII.

§. VIII.

Originis Austregarum tempora si scrutamur, CON-
RINGIVS quidem in *Dissert. de Judic. Reip. German. th.*
53. cum eidem adstipulantibus BURGOLD. in *Dissert. 20.*
u. 3. P. II. ad Instr. Pac. & Dn. TEXTORE ad R. 7. noviss.
D. III. th. 2. earundem natales ad diuturnum illud vulgo
sic dictum interregnum, seu calamitosissima, quæ opti-
mi, prudentissimi ac fortissimi Imp. Friderici II. suprema
fata exceperunt, tempora referunt, ita rationes suas sub-
ducentes, nulla tempore illius interregni fuerunt ju-
dicia publica, neque tamen potuerunt non subinde
enasci inter Principes controversiæ: sed & post inter-
regnum ad Maximilianum usque ea fuit Cæsarium im-
becillitas, ut Principum multi ab eorum judiciis cau-
sas suas suspendere noluerint: rara quoque ex eo fuere
regni comitia, & sæpe satis diu penes quem esset Cæ-
sarea dignitas incertum fuit, contendentibus inter sese
de illa non paucis ante Bullam Carolinam, ut proinde
tam turbulento Reipublicæ statu coacti fuerint non-
nulli Principes alia sibi quærere judicia. Cum autem
Maximiliano Imperatore nova Judiciorum ratio fuerit
instituta, & Cæsar restitutam nonnihil vellet suam,
quam in Principum causis dijudicandis obtinuerat
quondam, authoritatem, placuit, ut omnium Principi-
um causæ, ipsis volentibus coram ejusmodi Judiciis
(quæ hæctenus apud quosdam obtinuerant, non tam
authoritate Reipublicæ, quam ex privato Principum
instituto) a Cæsare in id confirmatis, in prima in-
stantia agerentur, concessa cuique a lata sententia ad
summum Camerale ab ipso Maximiliano, Statuum con-
sensu

sentu tunc primum constitutum, vel aulicum Cæsaris
 iudicium provocandi sive appellandi licentia. *Ord. Cam.
 de A. 1495. Wie Churfürsten ic. in med. de A. 1555. p. 2.
 tit. 2. §. darauf ic. Ord. Jud. Aulic. lit. 2. §. Dierweit ic.
 sub fine vid. SCHWEDERI Introd. in Jus publ. Part. spec.
 Sect. II. cap. XVII. §. 5.*

§. IX.

Atque hanc sententiam ambabus & egomet am-
 plector, si intelligatur de Austregis non legalibus seu
 ordinationis, quas vocant, sed de conventionalibus,
 quemadmodum de talibus Conringio cum sequacibus
 suis sermonem esse res ipsa loquitur. Illas enim *lega-
 les* nimirum, Maximiliano I. seu primo Autori adscri-
 bendas esse negari nequit; *conventionales* autem haud pau-
 lo antiquiores esse, prælaudatus Dn. SCHÖPPIVS in
cit. Dissertat. §. 8. evincit, ubi quippe decem exempla
 Austregarum conventionalium refert, quæ ante Maxi-
 milianum I. ejusque constitutionem Judicii Cameralis
 contigerunt, ideoque hoc assertum veritati historicae
 monumentisque publicis maxime consentaneum esse
 asserit. Equidem Celeb. CONRING. citante SCHWE-
 DERO *l. a.* contrariam de conventionalibus sententiam
 tribuit SCHVBARTO in *Tr. de Austregis cap. 2. n. 49.
 seqq.* & BLVMIO in *Proc. Cameral. tit. 27. n. 8. 9.* eosque
 nequaquam audiendos sibi persuadet. Sed non satis
 mirari possum Virum hunc alias satis oculatum non
 animadvertisse SCHVBARTVM & BLVMIVM manife-
 stissime & expressissime de Austregis Ordinationis seu
 legalibus loqui, cum ipsi contra CONRINGIO de con-
 ventionalibus sermo sit. Quod nec ipse Dn. SHWE-
 DER

DER satis animadvertisse videtur; siquidem ab initio *all. §. 5.* asserere nullus dubitat, originem Judicii Austregalis, ut multarum aliarum rerum primordia controversa esse, & licet sub finem *d. §. 5.* subnectat: fortasse litem hanc sopiri posse per distinctionem inter Austregas conventionales & legales, illud tamen displicet, quod cum CONRINGIO litem fingit, ubi nulla plane est lis, ne apparenter quidem & quod 2) se non satis certum esse haud obscure vocabulo FORTASSIS innuat, an hæc distinctio litem hanc dirimere possit. Si BLUMIUS cum SCHVEARTO indistincte de Austregali Judicio loquerentur, ipsos a CONRINGIO disfidere alicui videri posset, sed cum, ut dictum, expressissime legalibus dictam originem tribuat, dum non solum immediate *preced. num. 7.* Austregas ordinationis definiat, sed & jam *num. 6.* post allatam illam divisionem Austregarum expressissime moneat, se de conventionalibus inferius *n. 188.* acturum, ne quidem ulla species contrarietatis inter ipsum & Conringium remanet.

§. X.

Occasionem autem ad constituendum *A. 1495.* dictum Judicium Austregale id potissimum dedit, quod indignum visum fuerit, Status Imperii immediatos, Electores puta, Principes, Prælatos, Comites, Barones, Nobiles in præ eminentiori dignitate constitutos, deterioris esse conditionis quam mediate Imperio subiectos, utpote quibus tres ad minimum competant Instantiæ, quibus jura sua diversis vicibus urgere, & per injuriam omiſſa, aut per injuriam rejecta recuperare liceat,

ceat, cum illis e contrario necessitas incubuerit un-
tantum instantiæ personas suas & causas haud abs-
que periculo submittendi. GAIL. L. I. Observat. I. n. 17.
VULTEJVS ad L. I. n. 30. C. ubi Senatores. Quamob-
rem placuit proceribus Imperii, ut ipsi primæ Instan-
tiæ loco privilegium Austregarum haberent, nec sta-
tim ad Camerae Tribunal abriperentur, cum alias di-
recto in Camera stare compellerentur. FRID. MINDAN.
de Process. L. I. c. 16. n. 1. Ordinat. Cam. P. II. tit. 27.

§. XI.

Sufficiant hæc de origine Austregarum tam legalium
quam conventionalium in medium attulisse, nunc porro
ere foro puto, si brevem Nobilitatis immediatæ confi-
derationem reliquæ tractationi præmittam, præsertim
cum in nominibus locorum, quibus ejusdem membra si-
bi invicem contradistinguuntur, tantum non omnes Juris
publici scriptores non parum subinde aberrent. Ni-
mirum ex juris publici Systematibus constat, Nobiles
Imperii nostri, (quos aliis merito præferendos scri-
ptores nostri communiter sentiunt, quod Nobilitatem
suam consequantur a summo Orbis Christiani Princi-
pe, Imperatore scilicet Romano, utpote qui cum Re-
ge Romano solus in Imperio nostro Jure proprio No-
bilitatem conferre potest, SCHWED. *Introd. in Jus publ.*
P. Spec. Sect. II. c. 18.) esse duplices. Quidam enim Sta-
tibus Imperii subiecti sunt, quidam autem immediate
Imperatori & Imperio parent, nec ulli alii quoad per-
sonam subiant Statui, indeque nomen der Freyen Reichs-
Ritterschafft/ item der Freyen von Adel/ (non quod ab
omni plane sed Ordinum Imperii Jurisdictione liberi
sint,

sint, solum Imperatorem pro superiori agnoscentes, daß sie von anderer Herren Landes-Obigkeit gefreyet seyn/ und Käyserl. Majest. und dem Reich allein mit Pflicht zuge- than/ quæ verba sunt R. F. Spir. A. 1542. §. dierweil aber (et- liche) Notanter autem dictum fuit: *quoad personam, ex hujus enim immediata subjectione ipsorum libertas æstimatur, ita ut eadem primum adæquatum & sub- stantiale signum sit, quo Immediati a mediatis diffe- runt; cæteroquin enim ipsorum immediati nihil offi- cit, quod quæ possident bona vel ex parte, vel etiam in totum a Principibus vel Comitibus Imperii reco- gnoscant, exinde quippe nulla subiectio inferri potest, quia ex feudorum recognitione tantum vasalli sunt, Lehnte/ nullatenus vero subditi vel Status Provincia- les, Land-Cassen. Si enim vasallagium aliquem subdi- tum faceret, Rex Neapolitanus, quod tamen nemo un- quam asserere sustinebit, esset subditus Papæ, cum ex- tra dubitationis aleam positum sit, ipsum a Papa Re- gnum suum tanquam feudum recognoscere.*

§. XII.

Hi jam immediati Imperio subiecti Nobiles a loco ubi degunt vulgo in tres Circulos (quos nonnulli etiam provincias, alii Classes vocant) *vid. R. F. de Ao. 1500. tit. was mit der Ritterschafft zu Francken, Schwaben und Rheinland ic. Anno 1543. §. 28. & A. 1544. §. 33. it. Insty. Pac. Westphal. art. 4. §. 17. distribuuntur, Franconicum ni- mirum, Sœvicum & Rhenanum. Quilibet horum Circu- lorum autem denuo in certos districtus, quos etiam Lo- ca Hertter, Cantons vocant, dispecitur. Horum di- strictuum in FRANCONICO numerantur sex: I. Oden- wald,*

wald, 2. Stengerwald, 3. Gebürg, 4. Altmühl, 5. Bau-
nach a fluvio hujus nominis ita dicto (non verò Bu-
chenau vel Buchen uti perperam non solum LIMNEVS
in *Addit. ad Lib. VI. cap. 3. ex KREYDEMANNO* quam
ibidem allegat, addens etiam vocem *Pan*, & in ipso *Cap.*
VII. Lib. VI. quintum districtum *Parra* nominans) sed
etiam è recentioribus RHEIVS *Instit. Jur. publ. Lib. 1.*
tit. XIX. imò & HORNIVS atque Dn. ZSCHACKEWIZ scri-
bunt, cum potius Buchenau sit vicus nobilium imme-
diatorum Quartæ Buchoniæ des Buchischen Quartiers,
Circuli Röhn-Werrensis, de BVCHENAV de BOINE-
BVRG & de SCHENCK, non procul à Fulda situs, Bü-
chen autem ipsa regio Buchonia sive Fagonia das Bu-
chen Land. 6. die Röhn und Werra / die Röhn nimirum
à montibus die Werra vero à flumine, nominatus, cu-
jus loco iterum satis corrupte LIMN. loco allegat. Rohe
und Weyde / SPRENGERVS die Röhn und Wehren RHE-
TIVS Röhn und Weiden habet. Probe autem notan-
dum hunc ultimum districtum, quod communiter a Scri-
ptorius Juris publici omittitur, iterum subdividi in
4. Quartas, Viertel / Quartiers, nimirum in das Mayn/
Saal / Hennebergische und Buchische. SVEVICVS autem
circulus in quinque districtus dividitur, nimirum 1. an-
der Donaw. 2. im Hegaw / Boden See und Allgaw. 3. am
Neckar, Schwarzwald und Ortenaw. 4. am Roher. 5. Kriech-
gaw. cujus loco alii ponunt Ringgaw uti SPRENGERVS
vel Glinggaw uti RHEIVS, alias aliorum variationes
ut taceam. Et tandem RHENANVS est tripartitus, nimi-
rum in 1. Gaw & Wasgaw / 2. Nieder Rheinstrohm / Hun-
desrück / Eberswald & 3. Wetterau / Westerwald und Rheins-
gaw.

Dicta hæc immediata Imperii Nobilitas, licet non fit Status Imperii, (exceptionem notat SCHWEDER. *J. Publ. P. Spec. Sect. 2. cap. 18. §. 6.*) non quidem ex ea ratione quod non gaudeant superioritate territoriali, nam has duas regulas: *Posita qualitate Status ponitur superioritas Territorialis; & negata qualitate Status negatur* diatos, si ad originem & incrementem pedetentim Superioritatem Territorialem respiciatur, Jura ex quibus illa constat, æque ac alios Status singillatim, successively vel privilegiis vel præscriptione aliisve titulis sibi comparasse, Clariss. Dn. FELTZIVS in *Diatrib. Jur. publ. de Superiorit. Territ. Nob. immed.* add. REINKING. de *R. S. & E. I. I. & J. C. 2. in fin.* solidissimis argumentis demonstravit. Interea inter illa ipsa privilegia haud postremum est, quod foro Austregarum gaudeant & in civilibus primam instantiam in Judicio Equestri unius cujusque Circuli (ex Directore seu Præfecto & Consiliariis Equestribus dem Ritter-Hauptmann / Râthen und Ausschuß/ ex quibus priores der Ritter-Hauptmann und Râthe/hodie ex singulari Imperatoris gratia, titulo Consiliariorum Aulicorum Kâysersliche würdliche Râthe audiunt, constantis) habent, ubi ordinarie conveniuntur de quo plura legere licet in *Ordinationibus Equestribus Ritter und Austrags-Ordnungen*, nec non annexis privilegiis ab Augustissimo denuo declaratis, extensis, renovatis & confirmatis, addatur KNIPSCHILD *de Jure Nobilitatis*, BVRRGERMEISTERI *Codex Diplomat.* LENDERSHEIM aliique.

§. XIV.

De his aliisque Austregis autem jam mihi sermo non est, sed in specie de Ganerbiorum immediatorum. Austregis conventionalibus (denen Geschlechts-Erkohrnen/) qui nihil aliud sunt, quam Judices vel quasi & quidem conventionales, a Ganerbiis Nobilium immediatorum in pacto familiaræ, solenni Juramento & confirmatione Cæsarea roborato, electi & constituti, eum in finem ut coram ipsis lites inter illos ortæ, juxta tenorem pactorum decidentur.

§. XV.

Austregæ itaque sunt Judices, quia sua sententia lites, & quidem in prima Instantia dirimunt, conventionales autem sive Gewillkührer/ Gewillkührer/ willkührliche/ bedingte/ besondere/ sonderliche Austräge/ Austrags-Richter/ Schieds-Personen/ Schieds-Freunde/ a conventionione a Ganerbiis propterea inita, ita nominantur, in simul ideo legalibus vel Ordinationis a lege constitutis contradistinguntur. Vocantur etiam pactitii, a pactis illis Familiarum & Ganerbicis, Burg- und Gan-Erben/Austräge, Burg- und Schieds-Richter/ Stamm-Austräge/ qui ad unam eandemque Familiam restricti, Erb-Austräge/ quæ perpetuo in illa Familia observantur. Item Gekohrne/ Erkohrne/ Geschlechts-Erkohrne/ a verbo kühren/ kühren/ vel kiesen. e. eligere, quemadmodum hæc vocabula in antiquis & novis pactis atque confederationibus inveniuntur, ita in confederatione Comitum de Wyden, Katzenelnbogen & Nassau cum quibusdam Nobilibus de A. 1379. & Comitum de Henneberg cum nonnullis Nobilibus de A. 1403. quas Cl. Dn.

SCHANNAT in der Sammlung alter Historischer Schrifften, No. 4. p. 9. & No. 16. p. 53. communicavit, passim legitur: Die wir geforen haben / die Geforen / die Geforne / giengen auch dieser Geforner oder genannten Ober-Männer einer &c. in pactis vero recentioribus tam Geforne / quam Erforne & Geschlechts-Erforne audiunt, & hæ ultimæ duæ denominationes inter Nobiles hodie frequentius in usu sunt.

§. XVI.

Distinctiones Austregarum conventionalium illas tantum afferam, quæ iisdem applicari & exemplis Ganerbiorum illustrari possunt. Quemadmodum autem pacta Ganerbica vel inter diversas familias vel in una eademque constituuntur, ita etiam differentiam ponunt DD. inter Austregas diversarum familiarum & unius familiæ qui tamen quoad effectum non differunt: priorum exemplum possunt esse Austregæ Dn. Ganerbiorum de Geysso & de Wechmar in Rossdorff quorum pacti jam §. 4. mentionem feci. Huc referri etiam potest der Haunische Burg-Frieden, de A. 1562. quem LEIBEN tractatui: Von Gan-Erb-schaffen und Gan-Erben-Schlössern adnexit, & quem sc. tractatum Dn. BAIERVS VOLCKMANNO emendato Part. 1. p. 101. sequotum inseruit, in quo pacto Austregæ inter Abbatem Fuldensen qui tum temporis erat condominus in Haun (uti ex sequentibus hujus pacti verbis liquet, wie dann iederzeit ein Fulbischer Amtmann oder Befehlhaber zu Haun / in Nahmen eines iederzeit regierenden Abts zu Fulda / als Mit-Gan-Erben zu Haun / zu thun schuldig und pffichtig seyn soll) & Dominos de Haun, constituti erant, qui autem,

tem, ob prædictam quondam sat celebrem familiam diu extinctam, hodie cessant. Posteriorum vero, nempe Austregarum in una Familia ordinatorum exempla inveniuntur in Illustri familia Dnn. de BOINEBURG it. de THANN, olim etiam in Familia de SCHLIZ dictis GOERTZ aliisque, qui insimul sunt *perpetui & certi* in pactis ad futuras lites decidendas in antecessum constituti. *Incertorum vel arbitratorum*, qui, emergente lite, prolubitu, vel juxta modum præscriptum eliguntur, exempla deprehendimus in pactis Dnn. de RIPPEUR & Dn. L. B. ab OW. quæ LVNIGIVS in *Reichs-Archiv. Contin. 3. der 7. Abtheilung 3ten Absages von der freyen Reichs-Ritterschafft* exhibet, & de quibus in sequentibus plura dicenda erunt.

§. XVII.

Subiectum, paciscendo & compromittendo sibi constituentes Austregas conventionales, sunt Ganerbii immediati, qui tales personæ esse debent, quibus neque naturæ impedimentum, neque Legis prohibitio opponi potest. Cum autem ejusmodi Austregæ in pactis familiarum, uti in præcedentibus dictum, constituantur, & omnium pactorum causa efficiens proxima sit voluntas & consensus & quidem mutuus, necessario sequitur, in quibus ejusmodi impedimentum deprehenditur, illos etiam pacisci non posse, quæ personæ autem aut impediantur aut prohibeantur non solum ex Jure Civili constat, sed etiam hoc, quod illi valide compromittere nequeant, qui transigere non possunt, & liberam rerum suarum administrationem non habent, id quod etiam observatum est in pacto Familix jurato L. B. de THANN

A. 1556. renovato & ab Imperatore Ferdinando confirmato, in quo Curatores & Tutores nomine suorum pupillorum & minorum pactum Ganerbinatus inivere & in hoc Austregas constituere; cujus instrumentum cum nondum typis exaratum sit, e re erit hic & in sequentibus semper ejus verba afferre, quæ ita sonant: Beneben Philippus Schenken zu Schweinsburg/Conrad von Trümbach und Christoph von Dsheim/ als Vormunde unserer unmündigen jungen Vettern und Pflieg-Kindern/ nehmlich Martin und Hans Melchior/ Gebrüder/ Wolfgang Melchior/ Hans Heinrich Alexander und Carl/ Gebrüder/ alle geböhre von der Thann/ und Gan-Erben zu der Tann &c.

§. XVIII.

Igitur extra dubitationis aleam positum est Ganerbios immediatos ejusmodi statuta condere & consuetudinem introducere posse, ut lites tam præsentis, quam futuræ coram electis & constitutis Austregis dirimantur, quia hoc experientia non tantum demonstrat, cum, notante SCHVBARTO *de Austreg. c. 8. §. 11.* nulla fere domus aut familia hodie supersit, quæ Austregis peculiaribus destituatur, sed etiam, certum, compromittendi necessitatem etiam pacto privatorum induci posse, adeo ut, si quis se obligaverit, quod super controversia vel jam suborta vel imposterum subortura, ipso cum adversario in Arbitros compromittere & ipsorum sententiæ acquiescere velit, tale pactum valeat, uti pro hac sententiâ *Cl. SCHOEFFIVS in dicta Disfert. c. 2. §. 9.* varios Autores adducit, quamvis ejusmodi Arbitri Judices Austregales neutiquam sint; multo magis Ganerbii immediati tales eligere possunt, quippe

pe hoc jus Austregas conventionales, tanquam Judices primæ instantiæ sibi constituendi, solis immediatis Imperii membris competit, alias hoc sequeretur absurdum, quod quilibet privatus sibi Austregas constituere possit, ut recte Dn. SCHROETER in *Dissert. de Austreg. convent. Seren. Dom. Sax. c. 1. §. 11.* concludit.

§. XIX.

Sunt interim qui hoc jus, judicium Austregale constituendi solummodo Familiis Illustribus jura territorialia & regalia habentibus concedunt, cum autem maxima pars Doctorum cum primis Cl. Dn. ESTOR in *Comment. de Ministerialibus* & Dn. KOPP in *Tract. de insigni Differentia inter S. R. I. Comites & Nobiles Immediatos*, nuper Nobilibus immediatis omnem superioritatem territorialem denegent, cum ille inter alia in *dicti Comment. cap. 9. §. 406. p. 590.* asserat, quod apud Nobiles frustra quæratum territorium, in quo superioritas territorialis ab iis exerceri queat, cum Principibus & Comitibus vicinis in plerisque Nobilium bonis eodem competat; etiam jus Austregarum ipsis non competere alicui videri posset. Cui autem peragrare lubet districtus qui Nobilibus Immediatis subsunt, certe ejusmodi territoria inveniet in quibus a Nobilibus Immediatis omnia jura territorialia exercentur & in quibus Principibus vel Comitibus vicinis plane nullum Jus territoriale competit, nec tale quid unquam desiderarunt vel etiamnum desiderant, igitur a particulari ad universale argumentari Cl. Autor alleg. videtur. Interea hoc tantum monere sufficiat, quod quidem verum sit, non omnes Nobiles immediatos habere Superioritatem territorialem, uti

etiam non omnes Principes & Comites hanc habent, attamen illis Jus Aufregarum etiam conventionalium dederit Geschlechts-Erfahren tanquam immediatis, cum primis accedente confirmatione Cæsarea, dubium redi nequit.

§. XX.

Quæ & quales personæ quotve hoc Judicium Aufregale tanquam Judices constituentur hoc ex pactis illis gentilitiis, & conventionibus est addiscendum, & in genere notandum, quod tales personæ esse debeant quæ ad officium Judicum gerendum habiles sint, nam in persona eligenda hoc potissimum attenditur ut sit idonea, quod requisitum omnes omnino personas quoquo modo ad munia ac officia eligendas habilitat, si ad id, quod vocantur vel eliguntur sunt idoneæ. SITHMANN in *Idea Jur. Episc. c. 4. n. 1.* in specie autem quod sint Nobiles sed non præcise immediati, cum experientia doceat, quod etiam mediati eligantur, dummodo sint apti. Quod perpetuos & certos Judices Aufregales attinet, illi in pactis sunt determinati, & in his quæ inspicere mihi licuit ut plurimum numerum ternarium inveni, ita in dem Tannischen Burg-Frieden de A. 1557. sic dispositum legitur: Und sind dieses die drey die wir icheiger Zeit über diesen unsern Burg-Frieden und Wers ein unserer Sachen geföhren haben / nehmlich Hartman von Boineburg / Amtmann zu Fürstereck / Bernhard von Mansbach zum Schackhen / Christoph von Weyhers zu Gersfeld. Similiter in dem Boineburgischen Burg-Frieden de A. 1698. statuitur: Es sind die vorige zu obig berührter Geschlechts-Erfahren vorgeschlagene Freunde / nahmentlich die Reichs-

Reichs-Frey-Wohlgebohrne Herren/ Herr Wolff Christoph Schenk von Schweinsburg zu Buchenau/ Herr Adam Reinhard von Buttlar zum Dietlaff/ und Herr Reinhard Ludwig von Baumbach zum Zannenbergs. c. In pacto Familiae Dnn. de Geiso & Wechmar de A. 1711. sequens extat dispositio: Auch sind hiernächst die Reichs-Frey-Hoch-Wohlgebohrne Herren/ nehmlich Herr Caspar Christoph von und zu der Thann, Herr Adolff Ernst von Diemar auf Walldorff/ und Herr Caspar Wilhelm von der Thann zum Pufflars als Burg- und Schieds-Richter über allerhand Gebrechen/ Unwillen und Mißverständnissen friedlich und rechtlich zuerkennen/ und nach ihren Gutdüncken zu entscheiden/ unanimiter geziemend ersuchet und erkohren worden. Similiter im Hannischen Burg-Frieden etiam tres constituti erant Judices Austregales qui in pacto allegato legi possunt. Quod autem Austregas incertos & arbitrarios concernit in Familia L. B. ab ow. itidem tres, Dnn. vero de RIPPEUR quinque personæ habiles ex agnatis & fideicommissariis & ita numero quoque impares eligi debent.

§. XXI.

Nunc modus eligendi Austregas considerandus, qui iterum propter varietatem pactorum varius apprehenditur, semper tamen juxta formam præscriptam observandus. Liceat mihi in præsentiarum quosdam recensere & nonnullas observationes adjicere. Hic autem rursus certorum & incertorum Austregarum distinctio notanda, horum in *præcedenti* §. allegato pacto Familiae L. B. ab ow & quidem *in ejus §. fin.* sequens describitur eligendi modus: Daß zu Vermeydung befah-

ren-

vender Weitläufigkeit drey qualificirte Cavalliere, wo möglich aus den Agnaten und Fideicommiss verwandten/ oder in Abgang derer von denen nechsten Freunden erbehen/ und durch sie alle Streitigkeiten durch Spruch beygelegt/ oder aber/ da ihnen die Sache zu schwer fallen würde/ mit Zuziehung eines Rechts-Gelehrten/ dessen Rath sie hierunter pflegen können/ der Handel geschlichtet und endlich ausgerichtet werden solle. In Pacto vero Dnn. de RIPPEVR aliter disponitur, videlicet: es soll der Kläger 3. Personen unsers Stamms und Nahmens zu benennen/ auch dieselbe auf bemeldts Klägers Erfordern sich der Sachen in Monats- Frist des Nechsten nach Ersuchen zu beladen. und dann soll auch jede Parthey noch sonst einen erbaren Mann- Wapens-Genossen aus der Ritterschafft des Viertels am Neckher und Schwarz-Wald erbitten/ und zu den ermeldten dreyen setzen/ welche 5. Personen zuzörderst allen möglichen Fleiß anwenden.

§. XXII.

Ubi autem in pacto familiæ certi constituti sunt Austregales Judices, de quibus Ganerbi ab initio convenerunt, nihilo amplius quam illorum requisitione opus est, si autem unus ex his decesserit, & ut alius eligatur necessitas postulet, tum iterum ejus electionis varii modi in conventionibus constituti deprehenduntur nam aut tantum Seniores familiæ, aut omnes Ganerbi eligunt, aut denique per sortem electionem perficiunt, quod primum casum attinet, ille invenitur in pacto L. B. de THANN. hisce verbis: Wäre es auch Sach/ daß dieser dreyer (nemlich Erfohrner) einer oder mehr über kurz oder lang mit Todt abgienge/ so sollen die drey ältesten

sten Gan-Erben aus unserm Geschlecht Macht haben an dem
oder verstorbenen statt/ andere zu erwählen/ so oft und dick
es die Nothurfft erfordert.

§. XXIII.

Secundus modus in illustri Familia Boineburgica
est usitatus, nam cum in illorum pacto Ganerbico ni-
hil dispositum sit, quomodo novus Judex Austregalis,
si unus ex istis vitam cum morte commutaverit, uti
hoc jam aliquoties factum est, eligi debeat, sequentem
modum, qui etiam illorum Recessibus conformis est,
consuetudine introduxerunt. Videlicet, Senior fami-
liæ vel per literas vel convocatis omnibus ac Singulis
illis Ganerbis, in conventu loco demortui Arbitri, alios
Nobiles numero tres, quatuor vel quinque imo plures
vel pauciores, sistit, ex quibus deinde cæteri Gan-
erbii, una cum Seniore, per vota majora unum eligunt:
hiscæ peractis nomine singulorum Ganerbiorum lite-
ræ ad novum electum mittuntur, in quibus rogatur, ut
officium Arbitri familiæ eines Geschlechts-Erkohren in
se succipere velit, si igitur petito illorum annuerit, tunc
stipulata manu invicem compromittunt, Arbitrum Fam-
iliæ cum suis collegis secundum pacta, statuta, recess-
sus & consuetudines Familiæ, illorum lites componere
& dirimere, Ganerbii vero Austregarum conventiona-
lium decisionem se submittere velle. Si autem prædictus
electus functionem hanc recuset & nullis precibus
consensus ab ipso impetrari possit, ratio postulat, ut
nova electio instituat, unde etiam dicitur, einen Ge-
schlechts-Erkohren erbitten.

D

§. XXIV.

Eo minus autem dubitandum, quod in casu, §. anteced. ut & procul dubio in priori, Austregæ Nobilium conventionales per vota majora eligantur, cum certum sit, regulariter majora vota, juxta tritum, concludere, id quod in omnibus fere curiis, collegiis & judiciis ita observatur, ut nimirum quod majori parti curiæ placuit, ei æquiparetur, quod omnibus approbatum, siquidem referri dicitur ad universos, quod publice fit per majorem partem. REINKING *in tract. de regim. secul. lib. 1. class. 5. c. 8. n. 57.* insuper autem requiritur necessario ut vota sint certa & categorica, atque in certam personam ex denominatis directa, hinc maxime de testamento quorundam depravata consuetudo, quæ sæpe in Ganebinatibus observatur, quando Ganebinus ex contradicendi studio, & æmulatione, vel odio alterius, in hoc aliove casu ubi vota requiruntur, vel nihil certi determinat, vel mere contradicunt, vel vota aut conditionata proferunt, qualia pro nullo & non datis habenda, ita ut eligentes ea vice suo voto excidere debeant, ut statuit PONTIFEX c. 2. *de electione electi potest. n. 6.* Reprobantur autem omnia talia vota, quia certum consensum non exprimunt, certa siquidem debet esse persona eligenda, ut Judex, arbiter, tutor & procurator. GLOSSA *ad d. cap. Saniora vota que attinet, quæ nonnulli interdum crepant, etiam hoc in casu locum habere nequeunt, nec hodie attenduntur, quia quilibet votum suum pro maxime sano habet, nec oraculum adsit, quod, quænam revera vota sint saniora ex tripode declaret, ita ut doctrina Juris canonici omnia*

omni applicatione careat, quod etiam Canonistæ non
 diffidentur, GONZALEZ ad c. 37. n. 7. X. b. t. uti hæc Ill.
 Dn. BÖHMER. Tom. I. Jur. Eccles. ad tit. de elect. § electi
 potest. §. 55. & 56. erudite docet.

§. XXV.

Occurrit etiam alia quæstio inter Ganerbios ma-
 xime agitata, an Minores quoque & sub Patria potestate
 etiamnum constituti, vel etiam tales qui nondum bo-
 na propria possident, in his aliisque casibus vota ha-
 beant? Et quidem qui pro affirmativa pugnant, pu-
 tant: quod quam primum Ganerbiorum filii pactum
 familiæ juramento confirmaverint, quod in quibusdam
 familiis anno ætatis 15. in aliis 20. vel 21. fieri solet,
 illi etiam omnibus Ganerbiorum Juribus & jure votandi
 frui debeant, cum primis cum id ipsum viridi sit in ob-
 servantia, multique inveniantur Recessus familiæ ab
 ejusmodi Ganerbiorum filiis subscripti. Sed his ob-
 jectionibus regeri posset, quod quidem necessario Ju-
 ramentum sit præstandum & hoc adstringat ad insti-
 tuta, MAVRIT. Consil. Tubing. 1. p. m. 603. & 605. hoc
 vero veniam ætatis nullatenus dare possit, nec liberam
 administrationem concedere, cum ad hæc requiratur
 necessario sententia declaratoria, & quemadmodum
 hic nulla plane adest cognitio, ita videretur talis opinio
 directo & Legibus & utilitati publicæ adversari, nam
 Juramentum fidelitatis quod anno ætatis 14. præsta-
 tur, & illud quod Nobiles Juvenes in Ordinem Eque-
 stem recipiendi præstant (die Ritter-Pflicht) defectum
 ætatis minime supplet, nec administrationem bono-
 rum tribuit, vid. Neue Ritter-Ordnung p. 89. & p. 33.
 quod

quod ad subscriptos Recessus & data vota attinet, ob-
jicitur, etiam alios qui non convenerunt hos subscri-
bere posse & solere, nec votum decisivum a talibus
redditum hactenus productum esse. Interim hoc a
certa Familia tanquam gravamen in Judicio Cæsareo
Aulico propositum est, quod etiam Commissionem
Cæsaream decrevit, ita ut nunc decisio hujus controver-
siae expectetur.

§. XXVI.

Tertius modus eligendi Austregas, per sortem, ex-
presse in pacto Familiae Dnn. de GEYSO & de WECH-
MAR sancitus est his verbis: Würde nach des Höchsten
Willen einer von denen Herren Burg-Richtern mit Tode ab-
gehen/ soll iedesmahl vorbeschriebener massen ein anderer an
dessen Stelle erkieset werden/ und zwar durch die zween ältes-
ten Herren Gan-Erben iedes Stammes/ iedoch mit beyrätsh-
licher Zuziehung seiner Geschlechts-Anverwandten/ im Fall
aber die Vereinigung zwischen beyden nicht könnte getroffen
werden/ soll es durch das Loos geschehen/ & hanc clausu-
lam non sine ratione adjecerunt Ganerbii isti, experien-
tia edocti, quantis altercationibus sæpe talis electio
ansam dederit, quæ hoc modo feliciter evitantur, nam
fors in dubiis casibus admodum proficua est, ingentes
suas utilitates habet, atque conspirationes eligentium,
turbas, affectus, aliaque incommoda impedit tollitque
dicente Dn. BÖHMER. in *Jur. Eccles. Tom. 1. L. 1. Tit. 6. §.*
57. & qui in seq. rem ita decidit: hodie non aliter ad ju-
diciū sortis deveniendum esse, quam si omnis ratio de-
sit ex pluribus personis, paria vota habentibus aliquem
eligendi, cum hæc via sit extraordinaria, unde etiam
fors

fors deciforia dicitur, & in jure nostro tantum in fubfidium, deficientibus aliis decidendi mediis, adhibetur: id quod quoque hoc in cafu obfervatur, nam hic modus in eventum, fi Seniores ifti duo, unus nempe ex familia de GEYSO alter ex familia de WECHMAR inter fe difcrepent, quod facile contingere potefi, quia tantum duo, ut unus hunc, alter vero alium Judicem Aufregalem denominet, tunc in fubfidium ad fortem recurrendum, quemadmodum confultum etiam efi, ut licet hic modus in pactis non fit expreffus, is tamen adhibeatur quoties vota paria exiftunt, cum commodior haud fuppetat. Interim non poffum non ex *Clar. SCHANNAT. Sammlung alter Hiftorifcher Schriften, n. 17.* modum eligendi per fortem curiofum, hic allegare qui in confederatione de A. 1403. inter Henricum & Fridericum, Comites de Henneberg, & Nobiles quofdam Franconicos praefcribitur his verbis: Also daz dy obgenannte Gerborne zu derfelben zweyer ein zu in nemen fullen/ als zu einen ingraden/ als sy des eyn werden mögen/ mochten sy aber des nit eyn werden/ fo fullen dy darum yder einen Halmen ziehen ongederbe/ uff cynem Dache ader Schauben/ welcher dan den längften Halmen zuge/ der folde die Kure haben/ under den zweyen einen kyfen zu einen Oberman/ als Dicke des gefche ongederbe.

§. XXXVI.

Considerata fic electione Aufregarum conventionalium, quaefiio nunc inter DD. in utramque partem agitata occurrit: an nimirum etiam Imperatoris confenfus ad Aufregas conventionales immediatorum fit neceffarius? *Cl. SCHÖEFFIVS in allegata Difput.*

§. 10. affirmantium, nimirum TEXTOR. in *Dissert. ad Recept. Imper. nov. 3. th. 19.* SCHILTER. in *Instit. Jur. publ. T. 1. L. 4. T. 1. §. fin.* DN. DE. LYNCKERI de *gratiam. extrajud. Sect. 1. c. 5. §. 20.* rationes examinat, quæ eo tendunt, quod ob Textum *Ord. Cam. P. 2. T. 2.* contra fraudem Legis fieri id nequeat, & absque approbatione Imperatoris non permiffum fit, posthabitis legalibus Judicibus, primam Instantiam ad alios Austregas conventionales, nullibi confirmatos, deferre, cum præfertim etiam *Recessus Imperii noviss. §. 116. in fine repetiturus in Capitul. Caroli VI. Art. 18.* expresse disponat: Unde mit Concession der Privilegien erster Instanz, oder sonderbahren Austrägen/ auch diejenigen/ welche dieselben bis dahin nicht gehabt oder gebraucht/förders an uns halten. Ad hæc autem dictus DN. SCHOEPPFIVS regerit, quod Textus *Ord. Cam.* magis de tempore Judicii inchoandi accipiendus videantur, si quis eo tempore conventionales Austregas non constitutos habuerit. *Recessus vero noviss. §. 116.* non nisi de novis primæ Instantiæ & singularium Austregarum privilegiis, non facile concedendis, loquatur, & hoc ipso Austregæ quidem certo modo restricti & odiosi, minime vero prorsus sublatis sed potius in *Recess. noviss. §. 105. & 106.* in genere confirmati sint; & tandem concludit: quia de confirmatione Cæsarea nihil specialiter dispositum vel statutum interveniat, hæc etiam necessaria non sit &c.

§. XXVIII.

Verum enim vero, quomodo hæc cohæreant non satis percipere possum, nam de Austregis vel expresso vel tacito Imperatoris consensu confirmatis sermo non est,

est, sed de novis constituendis, qui in *Recess. noviss.* in quo illi tantum in genere confirmati, non comprehenduntur. Nemo etiam dicit, quod prorsus sint sublati. hinc, si ab Imperatore non facile concedendi, restricti & odiosi, necessario sequitur, quod ejus consensus requiratur, id quod etiam in *Recess. noviss. & Capit. Cæs.* dispositum, & quæ Cl. Vir addit, quod sicut in arbitrio Partium positum sit, num de controversiis inter se natis absque Judiciis strepitu transigere & certos Judices eligere velint, qua propter ipse TEXTOR dissentiens *ib.* 27. diffiteri nequeat, constitutionem Austregarum conventionalium ab immediatis absque Cæsarea confirmatione factam, non posse invalidam esse, si vero hoc de facto contingeret, arbitrorum privatorum conditionem non excederent, cum immediatis eadem, quam privatis, potestas tribuenda sit, hic non quadrant, nam hoc quidem verum est, quod omnes & singuli mediati & immediati possint sibi Arbitros constituere, absque consensu Superioris, sed hi non sunt Austregæ conventionales & Judices primæ instantiæ, de quibus Textor confirmationem Cæsaream requirit. Multo minus ad rhombum aliquid facit, quod pacta a Familiis, jurisdictione destitutis, aq̄sque consensu Superioris inita valida judicet WALDSCHMID. in *Disp. d. S. R. J. Comitum Austr. ib. 9.* & integræ confraternitates & familiæ pacta super allodiis, ab immediatis Imperii Civibus inita Cæsarea confirmatione non indigeant, nam de his iterum sermo non est, sed de ejusmodi pactis in quibus Austregæ tanquam Judices primæ instantiæ constituuntur; quid? quod ipse Cl. Vir postea §. 13. ubi

ubi de differentiis inter arbitros necessarios agit, expressè differentiam in eo ponit, quod Austregæ immediatorum conventionales auctoritate publica Cæsarea nitantur & §. 14. fatetur, quod Austregæ saltem immediatorum conventionales Austregas legales cessare faciant, & hoc etiam locum habeat in minoribus familiis & Austregas a Cæsare confirmatos habentibus: imò §. 18. dicit: quod tales Austregæ conventionales, tanquam majorum providentia erecti, atque publica S. Cæsareæ Majestatis Auctoritate, concessa iis Jurisdictione, confirmata Judicia considerantur, quæ in invitos exercentur. Idcirco DN. SCHROETER *Dissert.* §. 13. rectè loquitur, non temere consensum Imperatoris negligendum esse, quoties in familia quadam de novo plane tales Austregæ constituentur, & verba *Recess. nov. §. Capit. Cesar.* hoc evincere videri, quod ad diminuendam, restringendam vel evitandam Cæsaris jurisdictionem tendant.

§. XXIX.

Igitur firmum ratumque esto, quod in specie pacta ista Ganerbica Nobil. Immed. in quibus Austregas conventionales sibi constituere, omnino confirmatione Cæsarea indigeant, & alias tanquam perpetui Judices primæ instantiæ valere non possint, sed meri sint Arbitri, a quorum sententia nulla Appellatio locum haberet. Et eo magis necessaria est eadem, cum tendant in præjudicium primæ instantiæ privilegiatæ, quam Nobiles in quolibet districtu habent, *der Ritterschafft.* *Orth. Instanz:* e contra tale pactum ex superveniente confirmatione Cæsarea accipit vim legis & privilegii at-

atque effectum sanctionis publicæ recipit, omnemque doli, fraudis, metus, læsionis, deceptionis & machinationis cujusvis suspicionem removet, cæterasque difficultates tollit, exceptionem Austregarum tam in prima instantia quam in Judiciis Imperii summis subministrat, cui exceptioni alias non facile locus daretur, insuper Ganerbios eo magis ad servanda pacta adstringit, ob adjectam pœnam, quapropter in confirmatione pacti *FAMILIÆ BOINEBURGICÆ* a Cæsarea Majestate *CAROLI VI. AO. 1712.* impetrata, sequentia leguntur verba: Insonderheit aber beschlen Wir euch denen vereinigten von *Boyneburg* zu *Lengsfeld*/ daß ihr wieder diesen von euch gerichteten und hiemit von Uns confirmirten Burgfrieden und Stammes-Vereinigung nichts thut/ handelt oder fürnehmet/ noch das jemand andern zu thun gestattet/ in keine Weise noch Wege/ als lieb einem jeden und Euch ist Unser und des Heil. Reichs schwere Ungnad und Straffe/ und darzu eine Pœn, nemlich funffzig Marck löthigen Golds zu vermeiden/ die ein jeder/ so oft er ic. *Similis fere dispositio* deprehenditur in confirmatione Cæsarea des *Tanznischen Burg-Friedens*, aliisque.

§. XXX.

Effectus ex necessitate pacti rite electorum & à Cæsarea Majestate confirmatorum Austregarum conventionalium Nobilium Immediatorum hic est, ut suspendatur Jurisdictio ordinariorum Judicum, cui alias Nobiles immediati in quolibet circulo se submittere debent, & de quibus §. 13. dictum, ita ut Ganerbii lite inter illos orta præcise teneantur hos adire, uti hoc quoque pacta illorum jurata postulant, quæ etiam a Judicio

E

Eque-

Equestri observari debent, vid. Austrags = Ordnung. Atque si in hoc Judicio Equestri, vel etiam summis Imperii, quis Ganerbiorum conveniatur, exceptione fori declinatoria se tueri & ut causa ad forum Austregarum remittatur petere potest, quæ exceptio etiam in summis Imperii Dicasteriis attenditur, prout hoc ex Concluso Aulico die 4. Novembr. 1660. in causa Würzburg & Conf. contra von der Thann Appellationis, patet, hujus tenoris: In Sachen weyland Herrn Hartmanns Johanniter = Ordens in Teutschland Obristen Meisters Erben / entgegen und wieder Friederichen von der Tann / werden Klägere mit ihrem unterm präsentato den 15. Octobris nächsthin bey dem Kayserl. Reichs. Hof = Rath / wieder ermeldten Friederichen von der Tann übergebenen Anbringen an die Tannische Erfohrne remittirt / und wird neben beyden Theilen hiemit auferlegt / daß sie diese Sach alle dort innerhalb dreyen Monathen / so ihnen darzu hiemit von Amts wegen bestimmt und angefest werden / rechtlich reallumiren / und afterfolgen sollen. Sign. Wien / den 4. Novembris 1660. vid. merckwürdige Reichs. Hof = Raths Conclus. P. II. Concl. 182. p. 270. it. in causa Würtemberg Dels contra Würtemberg Stufgart in puncto Austregarum de Ao. 1718. ibidem Conclus. 628. p. 926. e contra Judicis Austregales, officio in se recepto etiam satisfacere tenentur, nam quod prius erat liberæ voluntatis, postmodum fit necessitatis.

§. XXXI.

Nunc ordinis ratio postulat ut etiam dispiciamus, quænam causæ ad hoc Judicium Austregale pertineant, quamvis autem *CONRINGIVS de Judicis Reipubl.*

pul. Germ. §. 21. dicat: Quod pauca Austregis negotia decidenda sint relicta & admodum angustis cancellis coarctata sit eorum Jurisdictio, uti hoc DN. SCHOEPF. *in allegat. Dissert. c. 2. §. 18.* adducit, attamen si inspiciantur pacta Ganerbica, potius deprehenditur, quod ad omnes lites & differentias inter Ganerbios ortas sint electi, & quamvis in dictis pactis tantum nonnullæ causæ sint expressæ, nihilominus Judicium Austregalium Jurisdictio etiam ad casus non expressos, modo habiles sint, propter clausulam generalem: über allerhand Gebrechen/ Unwillen/ und Mißverständniß/ est extendenda nam eum in finem sunt constituti ut omnes lites dirimere debeant.

§. XXXII.

Nimis quidem prolixum imo impossibile esset, omnes controversias quæ inter Ganerbios oriri, & de quibus Austregæ conventionales judicare possunt & debent, enarrare, interim operæ pretium erit aliquot causas in pactis memoratas introspicere: inter has illa eminet, si quis ex Ganerbiis bona sua Ganerbica vel illorum partem vendere vel oppignorare velit, quod quidem regulariter permissum non est, ut pote scopo atque intentioni Pacti contrarium, vigore cujus quippe bona conservari debent, & si hoc indistincte licitum esset, Ganerbii cæteri & proximi agnati jure successionis defraudarentur, igitur etiam dispositum legitur §. wenn wir über in fernern Andencken finden ic. daß von nun an/ einiges Stamm-Guth oder darzu gehörige Renthen/ Gefäll/ oder Feldstücke von einigen Gan-Erben ohne aller übriger Vorbewußt und Bewilligung/ an fremde oder ausser dem Stamm

Stamm nicht veräußert/ verkauft oder verpfändet werden sollen oder mögen/ itaque talis alienatio absque omnium Ganerbiorum consensu facta non solum ipso jure nulla est, sed & venditor fit perjurus, poenam pacto familiae statutam incurrit & Ganerbiis caeteri vi conventionis vendita bona propria autoritate occupare atque emptorem ejicere possunt, interim Ganerbiis inter se contractum emtionis venditionis inire non est prohibitum, sed quia Ganerbiis ejusmodi bona tanto ac extraneus pretio emere nolunt, sed potius ex tali emtione de jure & æquitate commodum sperantes in tali casu ad arbitrium Austregarum conventionalium recurrendum est, hinc sequentem in modum dispositum in pacto Familiae Boineburgicae: und da des Kauff-Pactii wegen die sämtlichen Gan-Erben sich nicht vereinigen könnten/ so sollen die Erbkohrne dasselbe zu arbitriren und zu determiniren Macht haben und dabey lediglich ohne alle Reduction oder andere aufhaltliche Mittel/ wie die Nahmen haben mögen/ gelassen werden/ simili modo autem in Tannenst Pacto, utpote in quo etiam hic casus occurrit verbis: weiter ist abgeredt und bewilliget worden/ da unser egliche keine Söhne sondern allein Töchter oder Schwestern hätten und vor denen selbigen mit Tode abgiengen/ daß dieselbe ihre Töchter und Schwestern bey ihren erleben und anserbten Erbtheil zu der Tann geruhiglich bleiben mögen/ so lang biß sie sich verheyrahten und verehlichen/ oder auch da sie allbereit verändert wären/ alsdenn sollen sie schuldig seyn/ solch ihr Theil denen andern Gan-Erben zu verkaufen nach Billigkeit oder aber Erkänntniß deren dreyer von Adel, so wir hierzu erkohren haben. Quoniam vero taxatio Prædiorum

rum & determinatio iusti pretii multis difficultatibus est obnoxia ansamque dissidiis atque turbis præbet, quæ scopo pactorum Ganerbicorum admodum contrariantur: hinc Dni von der Thann in recentiori conventionione (im neuen Burgfrieden) ratione hujus capituli sibi melius prospexerunt, dum ad avertenda id genus dissidia, Bona ac prædia Ganerbica singula pro ratione amplitudinis atque redituum certo æstimarunt pretio, quo unusquisque Ganerbiorum unum vel alterum eorundem alienaturus reliquis vendere tenetur. In quibus autem Ganerbinatibus talis conventionalis taxatio deficit, utique pretium vendendorum Bonorum Ganerbicorum per Austregas (seu die Geschlechts-Erkennen) ex æquo & bono est determinandum, & ejusmodi modus etiam in certa Familia nuper est observatus.

§. XXXIII.

In pactis Ganerbicis etiam de eo casu prospectum esse solet, si quis forsan Ganerbiorum in probrosam prorueret vitam, nec prædiis suis debitam adhiberet curam, indeque haud exiguum enasceretur periculum, ne brevi pessum plane eadem irent, nec locum talis dilapidator relinqueret admonitionibus Seniorum Ganerbiorum, ut, inquam tali in casu res ad Austregas deferatur, hique autoritatem suam interponant: quem admodum etiam de simili casu, si forsan sequioris sexus persona ad Ganerbiorum familiam spectans, in propudiosam vel aliam degenerem prolaberetur vitam, unde probum in familiam redundaret, dispositum inibi esse solet, ut Seniores Ganerbi, in consilium & adminiculum adhibitis Austregis, tali malo opportuno adhuc tempo-

re obviam eant, & pro re nata vel ipſo carcere nimis degenerem vitam talis ſœminæ coërceant.

§. XXXIV.

Porro quoniam ſubinde etiam communibus apud Ganerbios officiis defungentes & imprimis Juſtitiarii peſſimo ſolent eſſe loco, dum facile in ſuſpicionem adducuntur, quaſi huic Ganerbiorum plus faveant ac alteri, ſæpeque à Vaſallis ſubjectis ſibi perſuaderi patiuntur, quaſi in ipſorum litigiis non debita adhiberetur adminiſtratio juſtitia, quod præſertim uſu venire ſolet, ſi modo dicta litigia ſimul ad Ganerbiorum domesticos ſpectent, hique illorum partes tueantur, unde non poſſunt non Juſtitiario, ſi vel maxime ſit Juſtitiarius h. e. Juſtitia amans, enormes procreari moleſtia; hinc in Pactis Ganerbicis Boineburgicorum prudenter ſatis ſancitum eſt, ut Ganerbii communi ejuſmodi officio fungentem, quoties cancellos ſuos non tranſgreditur, ſed rerum ſuarum ſatagit, omni modo defendant & tueantur, & ſi quis Ganerbiorum putet, male illum ſunctum eſſe ſuo officio, & ſe habere quæ eidem exprobrare poſſit, tale gravamen ut alia omnia ad præſcriptum pactorum Ganerbiorum ſub examen ſit revocandum ac diſcutiendum, ita nimirum ut niſi a Senioribus & reliquis Ganerbiis, quorum nihil intereſt, gravamen tolli queat, idem ab Auſtregis decidendum ſit, nullatenus autem ipſi gravato Ganerbio jus competat in propria cauſa judicem agendi, & forſan officialem illum debitâ pro rata ſalarii portione defraudandi, ſed potius litigioſæ ſuæ cauſæ cognitionem Auſtregis permittere horumque deciſioni ſe ſubmittere tenetur, niſi ſtatui-

statutam in Pactis Ganerbicis multam incurere velit. Pariter se res habet, si Ganerbii vel omnes vel majori ex parte communem quendam ipsorum officialem citra sufficientem causam ab officio remove vel ex male fundata suspicione opprobrio afficere, quas redere ipsis vellet acceptorum & expensorum rationes recusare, aut quocunque alio modo injustam ipsi inferre vim vel damnum conarentur; tali enim in casu Officiali ejusmodi ad Austregas provocare juxta tenorem pactorum Ganerbicorum quam maxime liceret, quid? quod si etiam ab ipsis justam non obtineret sententiam, summa desuper adire Imperii Tribunalia integrum ipsi foret.

§. XXXV.

Uterius quoniam in collatione officiorum tam Ecclesiasticorum quam Politicorum ad Ganerbios conjunctim spectante haud leves oboriri soleant difficultates, dum inter ipsos de eligendo uno ex pluribus subiectis vacans officium vel ambientibus vel ab aliis tanquam maxime idoneis ad id ipsum commendatis rarius convenire solet, consultissimum sane est, ut rem Austregis committant, utpote ad quos regulariter decisionum litigiosarum spectat, cum alias metuendum sit, ne turbæ bono publico haud leve detrimentum allaturæ oriantur: unde Ganerbii de Geyso & de Wechmar pactis suis Ganerbicis circa collationem parochiarum sequentem constitutionem inseruere: Wenn bey sich ereignender Vacanz die Pfarre zu bestellen ist: c. wäre es aber daß sich beyde Familien/ deren jede so viel Vota hat als die andere/ dessfalls nicht vereinigen/ und die Vota, wie dann

sol

solches allhier in pluralitate votorum beruhet/ gleich fallen
möchten/ haben die Herren Erfohrne so dann die Wahl und
endliche Entscheidung zuthun. Quantum autem ejusmo-
di in casibus præsertim adoptione Officialium com-
munium, quæ haud levis res est momenti, ita ut una-
nimia vota requiri soleant, majora valeant, videre est
ex sententia Cameræ Imperialis in causa Marshall von
Dsthheim contra von Diemer und Consorten Ganerbio-
rum Walldorfensium d. 31. Oct. 1724. lata, in qua mul-
ta quidem notatu digna deprehenduntur, quæ autem
in præsentiarum propter prolixitatem locum non in-
veniunt.

§. XXXVI.

Complures alios casus adhuc in medium afferre
possem, ni prolixum nimis id foret, cum quæ majus
momentum trahunt consideranda restent. Huc per-
tinet quæstio quam sicco præterire pede certe nefas
esset; urrum nimirum etiam Jurisdictio criminalis per-
tineat ad hancce Aufstregarum instantiam. Si consula-
mus DD. haud levem deprehendimus dissensum, aliis
quæstionem affirmantibus, aliis negantibus, aliis judi-
cium suum suspendentibus. Ita DONAVERVS in anno-
tationibus suis ad Florini Oeconomum prudentem & legalem
certe non indoctis. Lib. I. Sect. IV. c. 6. §. 62. p. 586. sequi-
tam affirmantium quam negantium affert rationes, sed
controversiam decisione sua haud dirimit, potius in
hac æque ac in aliis de quæstione: ubi Principes &
Status Imperii immediati in causis criminalibus sint
conveniendi, litem apud DD. nondum esse peroratam
statuit, nec hic est locus opportunus utrinque in me-
dium

dium allata argumenta sub examen revocandi, cum scopum meum non feriant, siquidem dum hic de Gamberbiis agitur, ceu Nobilibus immediatis, in eo cardo rei vertitur, cuinam in ipsos exercitium Jurisdictionis criminalis competat: ubi iterum duo casus sunt distinguendi; talis enim Nobilis vel in territorio proprio vel alieno delictum commisit; in posteriori casu Dn. ESTOR in suo commentar. de Ministerial. c. IX. §. 410. cum BRVNEMANNO & STRYCKIO extra dubitationis aleam positum autumat, Nobiles immediatos in terris Principum & Comitum delinquentes ab his puniri posse, & ut pateat, haud privatam solum hanc esse DDrum opinionem, STRUVII noviter apertum historico-politicum tabularium (das neu-eröffnete Historisch-politische Archiv) P. 1. p. 337. n. 13. allegat, ubi integer Catalogus conspicitur Nobilium Immediatorum Franconiae, qui ob commissa in territorio Herbipolensi delicta capti & poena condigna affecti sunt, hincque infert, in aliis terris Franconicis parem procul dubio competere Jurisdictionem Criminalem Principibus atque Comitibus in delinquentes inibi Nobiles Immediatos.

§. XXXVII.

Ast, ut taceam, nullam esse consequentiam ab Herbipolensi territorio ad quodcunque aliud Territorium Franconicum, satis notum est, Nobiles immediatos illos nunquam hanc Jurisdictionem criminalem Herbipolensi Episcopo concessisse, sed constanter potius contradixisse, quid? quod apud ipsum Imperatorem desuper conquestos esse, uti hoc acta & Conclusa Caesareo-Imperialis Aulici Judicii testantur, e. g. Conclusum

F

sum

sum d. 24. Jan. 1710. in causa Reichs Ritterschafft in Francken Orts Röhn und Werra contra Würzburg das Cent-Amt Carlstadt und den von Lehrbach betreffend. Fiat petitum Mandatum S. C. de non eximendo Nobiles Immediatos a Jurisdictione Cæsarea in Criminalibus & primæ instantiæ in Civilibus, sub pœna 10. Marcarum auri & termino 2. Mensium, &c. it. eodem die in causa Schenk von Schweinsburg contra Würzburg 1.) Fiat Mandatum de relaxando captivo sub pœna 10. marc. auri & termino 2. mensium. 2.) Fiat commissio auf den Herrn Churfürsten zu Maynz/ als Bischöffen zu Bamberg/ & rescribatur eidem cum inclusione exhibitorem diese unter unmittelbahren Reichs-Ritterschafftlichen Mitgliedern vorbegegane und veranlaste schwere Thathandlung/ auctoritate Cæsarea genau zu untersuchen/ und darüber mit Gutachten zu berichten/ inzwischen aber dahin zu sehen/ damit die hierinnen interessirte Personen auctoritate Cæsarea geschüzet werden. 3.) Cum notificatione hujus rescribatur dem Herrn Bischöffen zu Würzburg/ Ihr Kaysferliche Majest. wären zwar nicht gemeinet/ seine hergebrachte Jura Centenæ auf einige Weise zu kräncken; nachdem aber nicht zu befinden/ wie aus denen angezogenen Ursachen und Præjudiciis, so allenfalls incompetenter und ohne Vorwissen Ihrer Kaysferl. Majestät geschehen/ diese unter personis Immediatis vorbegegane Thathandlungen vor der Deroselben allein zustehenden *Judicatur* ab/ und zu seiner Centbarkeit gezogen werden könnte; Also solte der Herr Bischoff denen hierinne ergangenen Kaysferlichen Besordnungen eine völlige Parition leisten/ und zur Beförderung der Inquisition die vor seinem Cent-Gericht ergangene Acta

der

der heut ergangenen Kayserlichen Commission extradiren. Simili modo a dicto Summo Judiciio Aulico in causa von Boyneburg contra von Truchseß zu Weßhausen in puncto fractæ pacis publicæ d. 17. Jan. & 30. Julii, 1709. testantibus actis, pronuntiaturum est. Et sane ex his non solum liquet, negotium hoc, quoad ipsum territorium Herbpolense, non adeo esse extra omnem controversiam, ac quidem putant Dnn. ESTOR & STRUVE, sed etiam hoc nos docere potest pactum inter Episcopatum Herbpolensem & immediatam Imperii Nobilitatem des Drths an der Baunach 1717. d. 19. Junii initum (der errichtete Reces wegen der Cent/Zünfte und Accise) utpote in quo §. 27. ita habet: Auf den Fall aber / da ein immediater von Adel / entweder in einem Adlichen Schloß / Ansig / Centfreyen gemeinen Hauß oder in einem Hoch-Stiftlichen Würzburgischen Cent-Drth selbst einen Criminal-Fall zu Schulden kommen läßet / hat sich zwar die löbliche Ritterschafft auf ihre Immedietät und anderes bezogen / mithin der Hochstiftlichen Cognition und Bestrafung nicht unterwürffig machen wollen / das Hoch-Stift Würzburg hingegen von seiner dießfalls competirenden Befugniß so wohl der Cognition als des Einfalls und Bestrafung nicht abweichen können noch wollen / als ist dieser Punct salvo curjuscunque jure für iego ausgestellet blieben.

§. XXXIIX.

Hinc & ego hanc rem suo loco relinquo, periculum enim est ejusmodi controversiæ decisionem in se recipere citra exactum rationum ab utraqüe parte militantium scrutinium, atque hinc longe consultius a decisione abstinere, quam sententiam ex præcipitancia

ferre, inprimis cum hæc controversia tendat in præjudicium Jurisdictionis Criminalis S. Cæsareæ Majestati in Nobiles immediatos privative competenti, quippe quæ non solum a dicta Nobilitate immediata solidis sane rationibus, sed etiam a summo Judicio Aulico semper defenditur, uti hoc præter priora allegata Conclusa, illud ab Autore derer merkwürdigen Reichs-Hof-Raths-Conclusorum P. II. p. 682. d. 12. Aug. 1716. in causa Reichs-Ritterschafft in Francken Orts Burg in specie mit interessirte Künspurg-Tyrnauische Vormundschafft contra Brandenburg-Culmbach und von Siech/ exhibitum Conclusum 422. clarius demonstrat, ita sonans: Rescribatur dem Grafen von Siech/ gleichwie Ihre Kayserliche Majestät niemals geschehen lassen könnten oder würden/ daß auffser Ihnen jemand der Gerichtbarkeit über derer unmittelbaren von Adel Verbrechen und Criminal-Fälle unter dem Vorwand einer territorial-Herrschafft/ oder loci delicti, oder sonst sich anmassen thue/ also sey Ihnen mißfällig vorkommen/ daß derselbe sich seines keinesweges dahin gemeinten Decreti, zu Violirung der Kayserlichen allerhöchsten Jurisdiction mißbrauchet/ und so gar unmittelbare von Adel an andere Stände des Reichs ausliefern lassen. Sie wolten also demselben bey Vermeidung der den Verleiderern der Ritterschafflichen Privilegiorum gesetzten Strafe ernstlich anbefohlen haben/ sich dessen vors künftige nicht nur zu enthalten &c.

§. XXXIX.

Ut autem iterum ad Aultregas accedam, priorem casum, si quando nimirum Nobilis Immediatus ex Gangerbüs in proprio horum territorio, nulli ullius Principis

pis vel Comitum prætensionem obnoxio (qualia sane dantur) delictum committeret, an non hoc in casu cognitio desuper ad Austregas spectaret, sub examen revocabo. Nullum autem est dubium illos Autores qui Austregas conventionales in criminalibus admittendos statuunt, uti Dn. HVLIS in *Dissert. alleg. §. 16.* & Dn. SCHRÖEDER *Dissert. cit. §. 16.* contra Stryckium aliosque defendunt, pro affirmativa pugnatos, præsertim cum confirmatio Cæsarea, quæ utique requiritur, omne tollere dubium videatur. Quod si etiam ipsa intueamur pacta Ganerbica, in haud paucis deprehendimus Ganerbios in casibus Criminalibus Austregarum cognitioni se submittere e. g. in pactis Ganerbiorum de Geysso & Wechmar legitur §. 7. Alle und jedes Verbrechen unsers Burgfriedens die von denen Herren Ganerben entweder selbst oder durch ihre Ubeliche Familie, sey civil oder criminal, wo Gott in Gnaden vor seyn wollen, sollen von denen Herren Erbkohren und Burg-Richtern untersucht und nach deren Erfindung die Straffe erkant werden. Pariter in pacto Ganerbiorum de Cronberg habetur: daß bey Entstehung einiger Streitigkeiten sie möchten Leib / Ehr oder Guth / Leben oder eigenes betreffen etc. Pacta Ganerbiorum de Thann similem continent constitutionem: Schläge aber unser einer den andern gar zu todt/ der soll das Schloß zu der Tann von Stund an räumen/ und sein Lebenlang nicht mehr gen der Tann/ noch auf drey Weyl nahend dabey kommen/ er habe denn zuvor den Todtschlag gebüßet/ wie es die drey Erbkohrnerkennen. Et hæc ipsa pacta Tannensia ab ipso Imperatore Ferdinando I.

Ao. 1557. sunt confirmata, ita ut plane videatur Jurisdictionis criminalis ad Austregas pertinere.

§. XL.

Quemadmodum autem §. præcedenti allegati Auctores Confirmationem Imperatoriam expresse requirunt, si decisio Austregarum conventionalium in criminalibus firmo stare talo debeat, & adeo haud obscure innuunt, Jurisdictionem Austregalem regulariter in hoc casu locum non habere, ac per consequens omnes reliquas ab utraque parte ex Jure Romano (quod cum Austregas plane ignoret, vel ex hoc capite huc applicari nequit) contra illud adductas rationes in fumum abire, potius hoc in negotio omnia ad Imperatoris arbitrium & beneplacitum redire, siquidem extra controversiæ aleam positum est, ipsi Jurisdictionem criminalem in Nobiles Imperii Immediatos competere, unde etiam Imp. LEOPOLDVS in Confirmatione Factorum Gamberbitorum Tannensium A. 1694. eandem expresse sibi reservavit verbis: Auch also und dergestalt/ daß Uns und unsern Nachfolgern am Reich Römischen Kaysern und Königen in puncto homicidii unter Ihnen/ Gan. Erben/ ihren Erben und Nachkommen unsere Kayserliche Criminal-Jurisdiction vorbehalten seyn und bleiben soll ic. Et adeo tutius est statuere, Jurisdictionem criminalem ad Austregas hosce proprie haud spectare: quamvis fieri possit, ut Imperator iisdem hanc Jurisdictionem demandet, quo de autem hic non est status controversiæ. Interim hic apparet, non omnia quæ DD. subinde de re aliqua in medium afferunt, ad rhombum esse, sed sæpius

pius applicatione carere; præsertim si fundamenta desint, unde hæc vel illa privilegia deducenda.

§. XLI.

An Austregæ causas matrimoniales sibi vindicare possint, non minus a DD. disceptatur. Prolixum nimis foret, nulla exigente id necessitate, adductas utrinque rationes hic apponere, hinc remittere B. L. placet ad Auctores hanc rem pertractantes, e. g. ZIEGLER. *com. concl. §. Austreg.* KNIPSCHILD. *de Nobil. Imper. L. 3. c. 23. n. 853.* LIMNÆVM *de Jure publ. L. 4. c. 8. n. 96.* SCHV-BART. *de Austreg. c. 5.* STRYCK *de foro Austreg.* aliosque. Quod Austregas Ganerbiorum attinet, in pactis desuper nihil invenitur dispositum, nec mihi casus aliquis innotuit, ita ut satis mihi persuasum sit, causas matrimoniales ad hosce Austregas plane non spectare. Quemnam autem Judicem Augustanæ Confessione ad dicti Nobiles immediati in ejusmodi casibus adire debeant, ut disquiram, non est propositi mei, interim hac de re videri potest L. B. DE LYNCKER *Resp. 14.* ubi talis casus proponitur & in rationibus decidendi alia inter statuitur: quod, in casibus nulli Judici subjectis, Pars gravata, sibi ipsi secundum dictamen rectæ rationis & conscientiæ jus dicere possit. Conferatur etiam SCHWEDER. *Jur. publ. P. special. Sect. II. c. 17. §. 22. & seqq.* qui §. 36. fatetur, quod questio hæc de Illustrium immediate Imperio subjectorum A. C. foro in causis matrimonialibus ita in ancipiti hæreat, tantaque circa eam sit sententiarum varietas, ut magni nominis Viri in ea decidenda judicium suum suspendant, definitionem publicam ex Comitibus Imperii expetentes.

§. XLII.

§. XLII.

An feudalia ad Austregarum forum pertineant, pariter rationibus tam pro affirmativa quam pro negativa controvertitur, quibus in medium adducendis haud opus est ut immerer, cum potius videndum, quomodo pacta Ganerbica hanc quaestionem decident. Quaedam enim eorundem causas feudales excipiunt, uti factum in pactis Ganerbiorum de RIPPEVR quae videantur apud LVNIG. *l. c.* item in Tannensibus, ubi disponitur, daß es in feudallibus lediglich unter Disposition der Lehn-Rechte verbleiben solle/ und was etwa der Lehn-Beziger mit consens des Lehn-Herrn darüber statuiren hätte. Vice versa in aliis pactis Ganerbicis ipsae etiam feudales causae ad forum Austregarum ablegantur, quale quid deprehenditur in pactis Ganerbiorum de CRONBERG, ititem apud LVNIGIVM legendis. Dantur tamen etiam Pacta Ganerbica, in quorum instrumentis nulla plane feudaliū sit mentio. Quicquid autem huius sit, quemadmodum optime videtur fundata eorum sententia, qui, incassum aliis objicientibus rationes ex 2. Feud. 55. §. fin. & L. 1. C. de commun. utr. Jud. & L. fin. ff. de permiss. utpote insufficientes, statuunt, quod si fratres inter, aut agnatos, super divisione Feudi, quo simultanee sunt investiti, lis oriatur, ejus decisionem Arbitro committi optime posse, siquidem exinde nullum plane Domino Directo praedudicium enascatur, DORNFIELD in *Disp. de Arbitris* §. 22. HVLSIVS in *Disp. de Austreg. Reip. Norinberg. Sect. I. §. 19.* ita nullum puto esse dubium, quin Ganerbii simultanee de feudo investiti, (apud quos plerumque moris est, ut Senior familiæ

læ bona feudalia suo & agnatorum nomine recognoscat & recipiat, aut his aut Seniore vel nihil eorum habentibus vel inter illos, seu æqualiter, seu inæqualiter, divisis) exorta desuper lite Austregas adire possint & debeant, licet nihil in pactis Gancerbicis de rebus feudali- bus dispositum sit, siquidem sub clausula generali omnium litigiorum & simultatum decisionem indistincte Austregis subjiciente, etiam causas feudales com- prehendi merito censetur. Nec enim interest Domini directi, quantum quisque investitorum de feudo possi- deat, necnon, unus ne, an omnes possessione gaudeant. Quodsi vero casus obtingeret, ubi præjudicium ex decisione exortæ litis in Dominum directum redundare posset, ambabus largior, tum decisionem ad Austregas haud spectare.

§. XLIII.

Consideratis sic, quatenus hic fieri potuit, causis ad Austregarum instantiam pertinentibus, notari adhuc meretur, quod antequam causa aliqua litigiosa ad Au- stregas deferatur, ad eundi desuper sint Seniores familiæ, liti non impliciti, utpote qui omni modo amicabilem tentare ac promovere compositionem tenentur, ita enim e.g. in *Pactis Boineburgiis* dispositum legitur: So- ist von Uns beliebet und verordnet/ daß um alle beschwerliche Weitläufigkeit und Kosten möglichst zuverhüten/ zusehndst die Zwey jederzeit seyende und uninteressirte älteste Ganc- Erben solche srittige Sache untersuchen und in Güte zu erdr- tern trachten sollen ic. cui consonum est, quod hac de re in *Pactis Tannensibus* legitur, ubi tamen insimul additur,

G

quod

quod tres Seniores id negotii in se suscipere debeant. Cujus dispositionis in eo sita est ratio, quod præsumptioni sit locus, litigantes suasionibus & monitis proximorum suorum agnatorum esse obsecundaturos, utpote non facile diffidentiae alicujus causa existente, præsertim cum reciprocum fratrum plane amorem, fidem atque benevolentiam sibi mutuo, & jurato quidem, promiserint, & omnem se moturos lapidem spondeant, ut omnes præter spem inter ipsos exortæ similitates quantocius aboleantur, & in ipsa, quod dicitur, herba eradicentur, sicque perpetua floreat inter Ganerbios concordia, aut saltem omnes evitentur longinquæ & sumptuosæ lites. Et certo satis mihi persuasum est, quod si Ganerbiis ad litigia ruituris sæpius jurata reciproce ab ipsis fides de colenda perpetuo, quantum fieri potest, fraterna concordia atque amicitia paulo vividius ob oculos poneretur & in memoriam revocaretur, non tam sæpe illos vitiligiiis forensibus sese invicem ad incitas esse redacturos. Quotiescunque igitur pacta Ganerbica de tentanda per Seniores familiæ amicabili compositione aliquid disponunt, illi dispositioni est inhærendum, adeo ut si quis Ganerbiorum præteritis Senioribus causam litigiosam statim ad Austregas deferret, Reo exceptio competeret: *nondum tentata juxta tenorem juratorum pactorum Ganerbicorum amicabilis compositionis.*

§. XLIV.

Dum adeo familiæ Senioribus, vi pactorum Ganerbicorum, sola amica interpositio, ad tentandam diffidio-

diorum sublationem competit, quis, credidisset, etiam hac super re litem unquam esse exorituram? nihilominus id quadam in Familia accidit, ut nimirum ejus Seniores loco tentandæ amicabilis compositionis ipsam jurisdictionem in parem sibi vendicare & sententiam inter dissidentes ferre ausi fuerint, sub prætextu: Austregas esse solum instantiam Appellationis, quod sane pactis e diametro contrariatur, unde etiam hic ausus a Summo Judicio, ceu augurari facile poterant, plane fuit improbat.

§. XLV.

Quodsi adeo amicabili compositioni a Ganerbis nullus relinquitur locus, nil superest, quam ut causa ad ipsos Austregas deferatur. Dispositum autem nonnullis in pactis reperitur, ut antequam coram Austregis lites fiat ingressus, illis pariter incumbat, amicabilem tentare compositionem. Exempli loco sint literæ conventionales à KYLLINGERO n. 3. adductæ, itemque eas quas legere datur apud LVNIGIVM in Reichs Archiv, ut alias taceam. Quid? quod etiamsi hac de re nullum in pactis Ganerbicis occurreret monitum, ipsum tamen officium Judicis & Christiana charitas requireret, ut litigium forense ingressuris visis Judex depingeret coloribus, quantæ molestiæ devorandæ, quanti sumtus impendendi, & quantum periculum subeundum sit hanc viam insistentibus, adeo ut non raro salutis tam animæ quam corporis dispendium fiat, unde tam in cunctis Ordinationibus Processuum, quam etiam in novissimo Recessu §. 110. id ipsum Judicibus injunctum reperitur, quod ni-

hilominus, testante experientia, plerumque pro! dolor,
negligitur.

§. XLVI.

Orta igitur lite inter Ganerbios, personæ Austregales (die Geschlechts-Erfahrenen) congregantur, & quidem impensis vel Actoris vel succumbentis, prout desuper conventum fuerit: dehinc tentata incassum amicabili compositione, Judicialis processus initium capit. Quod si jam in Pactis Ganerbicis modus procedendi est præscriptus, per se patet, illum esse observandum, sin contra, procul dubio modus procedendi communis venit attendendus, non spretis etiam usu & observantia. In consilium quandoque etiam adhiberi solet Ictus ut is processum dirigat, & de cœtero more consueto proceditur usque ad sententiam definitivam, quam vel ipsi personæ Austregales pronunciant, vel nomine eorum extranei ferunt. Sententia autem ejusmodi non, ut facile est dijudicatu, arbitrorum laudo, exceptionem rei judicatæ non admittenti vel actionem producenti, est æquiparanda, sed vera ac genuina Judicialis sententia, cui omnes omnino effectus latæ autoritate Judiciali sententiæ competunt.

§. XLVII.

Hinc quæstio facilem admittit decisionem: num Appellationi a sententia Austregali locus sit; utpote exin quod Austregales personæ sunt Judices primæ instantiæ, sequitur, ab iis appellationem concedendam esse ad Judicem superiorem. Et quamvis in arbitris com-

compromissariis id non procedat, nihilominus DD. communiter sentiunt, tam in legalibus quam in conventionalibus Austregis Appellationi locum esse SCHÖPFF. *alleg. disp. §. 19. in fine.* Quemadmodum etiam non conceditur a conventionalibus ad legales provocatio, sed ad Judicem supremum ordinarium, ita nec integrum est gravamen ex sententia Austregali sententi Ganerbio, ut appellatione ab Austregis ad Iudicium Nobilitatis Imperii immediatæ utatur, sed adeunda ipsi sunt summa Imperii Dicasteria.

§. XLVIII.

Ast si ab ipsis Ganerbiis pactum sit in initum, ne ullus Appellationi ab Austregali sententia sit locus, (quale pactum appellationis prohibitorium reperitur in illis Instrumentis quæ LVNIGIVS *de Nobil. Imp. Immed.* proponit, imo, ut observasse Dn. SCHÖPFIUS *in alleg. Disp. §. 20.* sibi videtur, in omnibus fere familiarum pactis) tam hi, quam alii DDres communiter sentiunt, tale pactum vim habere & ex formula ejusdem pronuncian- dum esse, eo quod quis favori pro se introducto renunciare possit, nec ipsum jus naturæ ullum adstringat, ut contra sententiam quam injustam putat, appellatione utatur, unde generatim pro cautela commendatur, ut quis in ejusmodi conventionibus de tali renunciatione sibi prospiciat: hinc & consequitur, rebus sic stantibus, & præsertim si superius commemorata observatio Schöpffiana veritate nitatur, non facile a Sententia Austregali ad Summa Imperii Dicasteria appellationi locum esse.

§. XLIX.

Præterea in *Pactis Boineburgicis* etiam id dispositum reperitur, ut ipsa sententia Austregalis causam litigiosam finiat, es solle bey dem Spruch der Erkohrnen lediglich sein Bewenden haben/ cui consona plane sunt *Pacta Tannensia*, itidem fanciendo, ut *Ganerbii* Sententiæ Austregali acquiescant, unde non parum verosimile fit, contra sententiam Austregalem appellationi locum haud esse, maxime cum *Ganerbii* pacta illa juramento firmarint, insuperque confirmatio Imperatoris accesserit, quo in casu, uti sæpius memoratus *SCHOEFF. l. c. ex AHASV. FRITSHII addit. ad Speideli. voc. Geschlechts-Register*, statuit, nullum ipsi est dubium, ejusmodi pacta esse validissima & omni exceptione majora. Cæterum inter *Dnn. Ganerbios von der Thann* hæc quæstio: utrum nimirum a sententia Austregali ad summa Imperii Tribunalia appellatio detur, in utramque partem disceptata fuit, tandem post adductas ab altera parte, negativam sustinente, modo allatas & adhuc forsan alias rationes, ad impediendum recursum ad superiorem & a *Dominis Tutoribus Tannensibus* delatum desuper gravamen ad *Consilium Imper. Aulicum*, Hoc ipsum d. 30. Jun. 1724. id decisum tulit: nulli Parti gravatæ de jure communi & constitutionum Imperii competentia remedia juris esse auferenda, uti videre est *P. II. der merckwürdigen Reichs-Hofraths-Conclusorum, Concl. 303. p. 462.* & cum id ipsum hanc rem non parum illustret, intermittere non possum, quin hic verbotenus id afferam. Ita autem habet: *Fiat cum inclusione*
hujus

hujus nach Gelegenheit dermahliher Umständen petita extensio Commissionis auf den Herrn Abten zu Sulda/ dergestalten/ daß im Fall es nach wider Vermuthen fehlschlagen der Güte auf die rechtliche Instruirung der angebrachten Gravaminum ankommen sollte/ (wovon aber der 17. Punctt anzunehmen ist/ inmassen darüber/ als einen bereits geschlossenen Proceß, bey entstehenden Vergleich/ dem nächst rechtliches Erkenntniß folgen solle) er über alle dieselbe/ mit Einsendung des Protocolls, und bey iedwedern Punctten separatim angehängten Gutachten seinen ausführlichen unterthänigsten Bericht zu Ihro Kayserlichen Majestät gerechtesten Decision einschicke/ iedoch in andern Fällen dem Judicio Austregali ohnnachtheilig und ohnschädlich/ welches gleichwohl/ daß es wiederum in vorigen Stand hergestellet/ oder im Fall die ehemahlige Geschlechts-Erkohrne auf ihrer Entlassung ferner beharreten/ durch andere erkohrne Burgfriedmäßige von neuen besetzt werde/ der Herr Abt Autoritate Cæsarea in die Wege zu richten sich ebenmäßig mit allem Fleiß und Nachdruck angelegen seyn lassen wolle; es ist aber/ des dieses Judicium Austregale betreffenden tertii gravaminis halber/ Ihro Kayserlichen Majestät Meinung/ und allergnädigste Verordnung/ daß iedwedere durch der Austregen gerichtlichen Ausspruch sich beschweret befindendem Theile, die in denen gemeinen Rechten so wohl, als Reichs-Constitutioen verfehene remedia Juris zu gebrauchen, und an Ihro Kayserlichen Majestät den allerunterthänigsten recurs in denen darzu qualificirten Fällen zu nehmen, ohne alle Einschränkung frey und allerdings vorbehalten seyn solle, und seynd die

erfor-

erforderliche Commissions-Kosten gebettener massen/ aus denen Gemeinschaftlichen Bau-Renten zu bestreiten; Wie nun der Herr Abt ein und anders befolget habe/ oder wie weit darinnen gekommen seyn wird; Darüber wollten Thro Käyserliche Majestät seinen gehorsamsten Bericht in termino duorum Mensium gewärtigen. Similiter plane pronunciatum fuit A. 1719. d. 17. Maji in causa *Rechberg contra Rechberg*, fidei commissum concernente, ubi itidem tentata fuit impeditio recursus ad superiorem, nimirum: Rescribatur dem Herrn Chur-Fürsten zu Böhern/ und Herrn Bischoffen zu Augspurg/ Thro Römischen Käyserlichen Majestät hätten die von denenselben angezogenen Ursachen nochmahlen in reife Überlegung ziehen lassen/ können aber nicht befinden/ wie hierinn falls des Ernst von Rechbergs fidei commissarischen disposition nachgegangen werden können/ in mehrer Erwegung/ daß demselben keineswegs gebühren wollen/ zum præjudiz der Käyserlichen allerhöchsten Jurisdiction den Recursum an die höchste Reichs-Gerichte zu verbieten, sothane disposition auch vom Käyser Rudolpho II. Glorwürdigster Gedächtnis keineswegs confirmiret worden/ nicht weniger der Streit in gegenwärtigen Fall unmittelbare Reichs Ritterliche Herrschaften betrifft/ welchenfalls Thro Käyserliche Majestät Jurisdiction allein fundiret ist/ als liesse es Thro Käyserl. Majest. nachmahls bey Dero letztern Verordnung lediglich bewenden. vid. *BURGERMEISTERI Cod. Diplom. T. 2. p. 1114.* Pariter dictum Consil. Imper. Aulicum in causa Comitum Imperii Friedbergæ & Trauchbergæ, in puncto primogenituræ, ejusmodi conatum reudit atque annihilavit, restant
iti.

tidem desuper facto concluso. Speciatim autem in-
tuitu *Familie Tannensis* appellationibus ab Austregalibus
sententiis locum esse testantur præjudicia, e. g. Senten-
tia confirmatoria A. 1654. nec non A. 1709. ubi Sen-
tentia Austregarum reformationem passa.

§. L.

Ex hisce jam patet, apud ante memoratas atque
alias Ganerbiorum familias, non obstante ejusmodi re-
nunciatione, appellationes in usu esse, non enim Sen-
tentia Austregalis pro nudo consilio sed Laudo & solen-
ni arbitrio habenda venit, uti §. 46. jam dictum fuit.
Contingere tamen potest, ut Austregales sententiæ
firmo possint stare talo, si renunciatio appellationis ex-
pressis verbis facta, cum id principiis Juris communis
etiam conforme sit. Cæterum cautela illa DD. quare-
nunciacionem appellationis ad abbreviandam litem
suadent, non semper esse e re videtur, cum satis pericu-
losum sit, totam aliquam causam, quæ nonnunquam
maximi momenti esse potest, decisioni unius instantiæ
submittere.

§. LI.

Quod executionem sententiæ Austregalis, quæ in
rem judicatam transit, attinet, nolo me immiscere di-
sceptationi quæ desuper viget DDrum, horum aliis Au-
stregis legalibus, aliis vero Judici ordinario tribuentibus,
præsertim cum in ipsis pactis Ganerbiorum ferè nihil de-
super reperiatur dispositum, nisi in illo quod KYLLINGE-
RVS *Discurs. suo de Ganerbiis* annexit, ubi verba ita habent.

So geben Wir einen jeden regierenden Eltsten N. oder seinem
H
Vere

Vertreter freye Macht/ daß er auf Anrufen der Parthey/ welche ein Mandat, Befehl/Urthel und Erkänntniß erhalten/und auf Gefinnen und Ersuchen / welche in den Sachen als Obmann und Richter gesprochen haben/alsbald execution fürnehmen solle. Equidem aliis contravenientibus inibi poena est imposita, certisque in casibus ipsis etiam Ganerbiis concessum, ut contravenientes è Ganerbinatu excludere possint, tutissimum tamen mihi videtur, si tam in hoc casu, quam aliis ubi executione opus est, imploratio fiat summorum Imperii Tribunalium, factò petito, ut dicta executio der Ritterhaußtmanschaft cujusque loci demandetur, ita ut eadem pari modo fiat, ac alias propriæ ipsiusmet sententiæ executioni, ceu ex Ordinationibus Equestribus & observantia hæc patent, mandari solent.

§. LII.

Tandem excutienda etiam venit quæstio: an Austregæ Ganerbiis utiles sint ac proficui? quo fine adduci possent cuncta quæ Jurispublici varii Scriptores de incommodis Austregarum in genere tradere solent, ita e.g. COCHIVS in *Praxi fori German. c. 1. §. 6.* Notum est, inquit, quam tædiosa sint Austregarum Judicia, quantis anfractibus cogenda, quantisque sumptibus, temporisque dispendio vallata &c. unde etiam per lulum verborum dici solet, Austräge/ nomen habere ab austragen/ eo quod marsupium expurgent, weil sie das Geld aus dem Beutel trügen. vid. DRESSEL. *Comment. in Schöpffer. Synops. Jur. privat. ad tit. de Recept. qui arbit. n. 2.* unde contigit, ut Prælati & Comites in Comitibus

mitiis Augustanis A. 1548. Austregis ob maxima in-
 commoda renunciare haud veriti fuerint. *vid. FABRI*
Staats-Canzley T. 1. p. 808. in fine & p. 809. & quæ Cl.
Dn. SCHRÖTER incitat. disp. c. 1. p. 28. ex SEVERINO de
MONZAMBANO de Statu Imper. German. c. 5. §. 19. fin.
nec non ex Dn. de LVDOLF de Jure Camer. Sect. 1. §. 3.
n. 12. affert, ubi hic, postquam de inutilitate Austrega-
rum in specie conventionalium sermonem fecerit, dis-
cursum suum hoc finit epilogo: ita dantur negotiis leges
& sunt conventiones, sed difficultatibus orituris non occur-
ritur, neque, ut sunt humana ingenia, occurri satis potest.
 Nihilominus autem dictus Dn. SCHRÖTER statuit, li-
 tes coram Austregis non sine luculento Partium emo-
 lumento terminari posse, his tamen præsuppositis con-
 ditionibus, ut nimirum 1) pactis religiosius juxta anti-
 quorum Germanorum fidem stetur, nec causæ ad Au-
 stregas pertinentes ad Imperii judicia ab ipsis litiganti-
 bus deferantur, 2) ut quod unicum ipsi sufficere videtur,
 summa in Imperio judicia leges fundamentales stri-
 ctius observent, causas ad se incompetenter delatas ad
 Austregarum Judicium competens remittendo, præ-
 primis quando 3) pacto ita constitutum sit ut ap-
 pellatio locum habere non debeat, aut 4) conventio-
 ne cautum sit, ut Austregæ sub pœna amissionis ne-
 glii non possint. Sed si fatendum quod res est, hæ-
 rationes atque condiciones mihi haud sufficientes vi-
 dentur, ad evincendum insigne ab Austregis speran-
 dum emolumentum, quod enim primam attinet con-
 ditionem, ea optanda potius, quam speranda; quoad
 H 2 *secun-*

secundam absque læsione debitæ venerationis summa Imperii Dicalteria, citra probationem, iniustitiæ accusari nequeunt, præsertim cum non pauci extiterint casus, ubi causæ ab iisdem ad Austregas remissæ fuerunt, vid. §. 30. & ibidem allegata conclusa Summi Iudicii Aulici, quoad *terriam* notandum id non semper usu venire & uti jam §. 50. monitum fuit, summe periculosum esse, contrariari etiam scopo Austregarum, utpote eo fine constitutorum, ut Ganerbii pluribus una gauderent instantia, quoad *quartam* denique considerandum, id esse insufficientem, siquidem instantia Austregalis iisdem laborat incommodis, sive id fiat nec ne.

§. LIII.

Equidem in antecedentibus etiam dictum fuit, Austregas Ganerbiorum ab initio ad id fuisse introductos, ut lites coram iis citius terminarentur &c. sed id ipsum non contrariatur posteriori asserto, siquidem de intentione solum & scopo sermo fuit, alia enim est quæstio, an bona intentione constitutæ fuerint Austregæ, aliam bona illa intentio etiam revera obtenta fuerit & adhuc obtineatur, in quo sæpe spes fallit. Et sane, si hodiernus rerum status, duce ratione & experientia examinetur, vix ac ne vix quidem sentiri aliter poterit, quam Austregas Ganerbiis neque utiles neque necessarios esse. Necessitas abest, quoniam ipsi quolibet in Loco (in iedem Canton oder Drsh) Instantia Equestri gaudent (weil sie die Ritterschaffeliche instanz haben) cui præstantissimi ex ipso Ordinis Equestris gremio delecti Con-

Consilarii præsent, coram quibus causas suas litigio-
 fas pro lubitu ventilare, earundemque decisionem ex-
 pectare possunt, idque citra alicujus momenti expen-
 sas, siquidem Senatus hujus Equestris membra, sportu-
 las, quas vocant, haud percipiunt. Quid! quod, si bo-
 na non destituantur fiducia erga hos Judices, ipsimet-
 que litigantes haud sinistram foveant intentionem, uni-
 ce nimirum indagandi, penes quam Partem stet Justi-
 tia, nihil obstat, quo minus ex compromisso Appella-
 tioni renunciare possint, & siceodem imo majori com-
 pendio, quam per Austregas litem finire. Nec *utilis*
 esse potest Ganerbiis, cum nimias requirat expensas
 multisque incommodis ac molestiis subiecta sit qua-
 rum expers est instantia cujusque Loci Ordinis Eque-
 stris ordinaria (die ordentliche Orths Instanz) Quæ
 enim quæso non enascuntur sæpe difficultates super
 ipsa Austregarum electione, adeo ut non raro eadem
 in longinquos erumpant processus, id quod sat recenti-
 bus exemplis probari & illustrari posset, ni eadem es-
 sent odiosa? Quantis non incommodis laborat Austre-
 garum confirmatio, quantosque eadem non requirit
 sumtus? qui tamen longe majores, quoties Ganerbii
 processui implicantur, & ut sæpe fit, necessitas exigit,
 ut plus vice simplici Austregales Indices conveniant.
 Nec video quæ lites eorundem ope abbrevientur, crede-
 rem potius easdem magis potius prolongari quam apud
 Instantiam Ordinariam. Quantum non temporis ante
 præterlabitur, quam Austregales coeant Personæ, qui
 dum variis distinentur negotiis, iisdem sæpe sæpius non
 pos-

possunt non impediri, quo minus uno eodemque tempore convenire possint? Processu in scriptis autem adornato, illa ipsa non sine insigni molestia & sumtu Judicibus Austregalibus, quorum domicilia sæpe pluribus milliaribus sejuncta sunt, transmitti queunt, alias difficultates ut taceam. Hæc adeo consideranti non potest non mihi esse persuasissimum, Ganerbios optime hac Austregali instantia hodie carere posse, magisque consultum ipsis esse, si instantia Equestri ordinaria utantur. Hæc adeo sunt quæ pro temporis & chartarum specimini huic qualicumque inaugurali destinatum angustia, de hocce rerum argumento Tecum B. L. communicare licuit, quod si hinc inde nonnullos deprehendere tibi videaris, seu ingenii, seu calami lapsus, haud sane indignabor si exactiori filo & stylo, quicquid est hujus rei deducere, errores meos corrigere, defectusque supplere Tibi allubescat.

ULB Halle
005 355 63X

3

B.I.G.

Farbkarte #13

DISSERTATIO JURIS PVBLCI INAVGVRALIS

DE

1728,2 30

AVSTREGIS
CONVENTIONALIBVS
GANERBIORVM
NOBILITATIS IMMEDIATÆ,

five

Bon denen

Geschlechts : Erfohrnen,

QVAM

P. 310.
PERMISSV ILLVSTRIS JCTORVM
ORDINIS

IN ALMA ET PERANTIQA VNIVERSITATE
ERFORDIENSI

PRO LICENTIA

SVMOS IN VTROQVE JVRE HONORES ET PRI-
VILEGIA DOCTORALIA RITE ET LEGITIME
CAPESSENDI

IN AVDITORIO JCTORVM MAJORI HOR. CONSVET.

PVBLCÆ ERVDITORVM EXCVSSIONI SVBMITTIT

AVTOR

ELIAS FRIDERICVS HEITMANN,

ERFORDIENSIS.

DIE XXIX. MAJI, A. M DCC XXVIII.

ERFORDIÆ, Typis GROSCHIANIS, Acad. Typogr.

